5 RECURSOS E CAPACIDADES PARA O DESENVOLVEMENTO

5.1. Capital humano

5.2. Investigación e tecnoloxía

5.1. Capital humano

Para realizar unha análise detallada do sistema educativo a nivel nacional comparativamente coa media da UE, pode utilizarse o Monitor da Educación e da Formación da Comisión. No último informe publicado obsérvase que no ámbito da educación infantil e primaria, España alcanzou o obxectivo europeo de 96% de participación na educación infantil para nenos de 3 anos ou máis, situándose ao nivel de países como Francia, Bélxica, Dinamarca, Irlanda e Suecia. Con todo, o informe destaca a necesidade de mellorar a calidade da educación infantil, facendo fincapé no currículo, nas cualificacións mínimas do persoal e na formación docente.

No que respecta á formación profesional (FP) e educación de adultos, España logrou avances significativos na Formación Profesional (FP), cunha taxa de participación próxima ao 30% nos últimos cinco anos. Non obstante, o número de prazas en FP dual segue sendo baixo en comparación coa media europea. En canto á educación de adultos, España presenta desafíos significativos, xa que só o 22% dos adultos teñen acceso a oportunidades de aprendizaxe, unha das taxas máis baixas da UE.

En relación ao abandono escolar temperán e desigualdades rexionais, a taxa de abandono escolar temperán en España diminúe ao 13,3% en 2021, desde un 26,3% en 2011, achegándose ao obxectivo europeo do 9% para 2030. Con todo, seguen existindo disparidades significativas entre rexións e grupos socioeconómicos. O informe subliña a necesidade de políticas máis inclusivas para abordar estas desigualdades.

Finalmente, no ámbito da educación superior e emprego, España superou a media da UE en taxa de gradación terciaria, cun 44,7% en 2021 fronte ao 40,3% da UE. Con todo, a taxa de emprego dos graduados recentes é do 73%, por baixo da media europea do 80,9%. Isto indica un desaxuste entre a formación recibida e as demandas do mercado laboral.

Orzamento consolidado da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación profesional 2024-25: distribución dos créditos segundo programas

	2025		2024		25/24
	(en miles de euros)	*(%)*	*(en miles de euros)*	*(%)*	
Total	3.046.773	100	2.860.479	100	6,5
421A Dirección e servizos xerais de educación	34.231	1,1	56.551	2,0	- 39,5
422A Educación infantil, primaria e ESO	1.029.286	33,8	970.013	33,9	6,1
422C Ensinanzas universitarias	432.182	14,2	409.452	14,3	5,6
422D Educación especial	60.289	2,0	57.481	2,0	4,9
422E Ensinanzas artísticas	46.027	1,5	44.813	1,6	2,7
422G Ensinanzas especiais	21.954	0,7	21.298	0,7	3,1
422I Formación e perfeccionamento do profesorado	3.282	0,1	3.428	0,1	- 4,3
422M Ensinanza secundaria e Formación Profesional e outras ensinanzas	1.045.647	34,3	1.002.313	35,0	4,3
423A Servizos e axudas complementarias da ensinanza	117.388	3,9	161.207	5,6	- 27,2
423B Prevención do abandono escolar	30.247	1,0	29.807	1,0	1,5
561A Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	119.877	3,9	-	-	-
561B Investigación universitaria	106.363	3,5	104.118	3,6	2,2

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública, *Orzamentos*

5.1.1.

Segundo os últimos datos da Consellería de Educación de Galicia e as estatísticas do Ministerio de Educación, Galicia mantén unha taxa de abandono escolar temperá arredor do 13%, que se atopa por debaixo da media española e acércase ao obxectivo da UE para 2030 (menor ao 10%), e a taxa de gradación en Educación Secundaria Obrigatoria (ESO) en Galicia é de aproximadamente 85%, que se mantén estable e en liña coa media nacional.

A análise do capital humano estrutúrase en catro grandes puntos, nos que se analizará, en primeiro lugar, o ensino non universitario de réxime xeral, onde xunto ao alumnado preséntanse aspectos relativos ás bolsas e axudas, á integración das novas tecnoloxías nas aulas e á formación permanente. En segundo lugar, analízanse as ensinanzas non universitarias de réxime especial, para posteriormente centrarse en terceiro lugar no ensino universitario. En cuarto e último lugar, preséntanse os principais indicadores de resultados do ensino.

O orzamento consolidado inicial da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional para o exercicio 2025 (**cadro 5.1.1.**), ascende ata os 3.047 millóns de euros, o que representa un aumento do 6,1% respecto ao orzamento inicial do exercicio anterior. Os dous programas máis importantes por volume de crédito seguen correspondendo aos de educación infantil, primaria e ESO (422A) e ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas (422M), que en conxunto concentran o 68,1% do total do orzamento inicial da Consellería, nove décimas menos que no exercicio anterior.

Ensinanzas non universitarias de réxime xeral

Segundo a Lei Orgánica 2/2006, de Educación, LOE, modificada pola LOMLOE, as ensinanzas non universitarias de réxime xeral inclúen a Educación Infantil (0-6 anos), a Educación Primaria (6-12 anos), a Educación Secundaria Obrigatoria (ESO) (12-16 anos), o Bacharelato (16-18 anos), a Formación Profesional Básica, de Grao Medio e de Grao Superior e os Ensinos de persoas adultas, enmarcados dentro do réxime xeral cando conducen a títulos oficiais como a ESO ou o Bacharelato.

Centros docentes en funcionamento 2023-25 (1): distribución segundo as ensinanzas que imparten

	Curso 2024-25			Curso 2023-24		
	Total	Centros públicos	Centros privados	Total	Centros públicos	Centros privados
Total	**1.355**	**78,5%**	**21,5%**	**1.358**	**78,9%**	**21,1%**
Educación infantil	95	91,6%	8,4%	103	92,2%	7,8%
Educación infantil e primaria (2)	627	95,7%	4,3%	629	95,7%	4,3%
Educación primaria e ESO (3)	165	38,8%	61,2%	165	38,8%	61,2%
ESO	33	93,9%	6,1%	33	93,9%	6,1%
ESO e ensinanzas postobrigatorias	216	96,8%	3,2%	216	96,8%	3,2%
Ensinanzas postobrigatorias	102	47,1%	52,9%	96	49,0%	51,0%
Educación primaria, ESO e ensinanzas postobrigatorias (3)	71	0,0%	100,0%	71	0,0%	100,0%
Adultos (4)	10	100,0%	0,0%	10	100,0%	0,0%
Educación especial	36	38,9%	61,1%	35	40,0%	60,0%

(1) estimacións; soamente se inclúen os centros docentes en funcionamento que imparten ensinazas de réxime xeral

(2) inclúense os centros que imparten soamente educación primaria

(3) inclúense os centros que, además das ensinanzas específicas, imparten o 2º ciclo de educación infantil

(4) incluénse os centros que imparten exclusivamente ensinanzas de adultos

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.2.

O número de centros de ensinanzas non universitarias en Galicia no curso 2024-23 ascendeu a 1.355 (**cadro 5.1.2.**), dos cales o 78,5 % son públicos e o 21,5 % privados, mantendo unha distribución semellante á do curso anterior. As etapas obrigatorias, como educación infantil e primaria, seguen estando fortemente representadas na rede pública, cunha presenza superior ao 95 % nos centros que imparten ambas etapas. Pola contra, as ensinanzas que inclúen primaria e ESO ou etapas postobrigatorias amosan unha maior presenza do sector privado, destacando que o 100 % dos centros que imparten primaria, ESO e ensinanzas postobrigatorias son privados. As ensinanzas para persoas adultas seguen sendo impartidas exclusivamente por centros públicos, mentres que a educación especial mantén unha estrutura mixta, cunha lixeira maioría de centros privados (61,1 %).

Tal como se observa no **cadro 5.1.3.**, a evolución dos centros docentes en funcionamento en Galicia entre 2019 e 2024, segundo o tipo de ensinanzas que imparten e a titularidade, amosa tendencias diferenciadas entre centros públicos e privados, así como unha distribución territorial desigual.

Entre os **centros públicos**, obsérvase un leve descenso continuo do número total, pasando de 1.091 en 2019 a 1.072 en 2024, con reducións constantes nas provincias da Coruña e Pontevedra. Esta diminución afecta especialmente aos centros de educación infantil, que pasan de 108 a 95 e de educación infantil e primaria, que descenden de 609 a 580 no período analizado. Pola contra, destaca o incremento progresivo dos centros que imparten ESO e ensinanzas postobrigatorias, que soben de 285 en 2019 a 311 en 2024.

No caso dos **centros privados**, a cifra total mantense máis estable (de 284 en 2019 a 280 en 2024), pero con cambios internos significativos: os centros que combinan educación primaria, ESO e ensinanzas postobrigatorias experimentan un incremento (de 72 a 86), indicando unha tendencia á concentración da oferta educativa en centros con ampla cobertura. Asemade, os centros privados seguen a concentrar a maior parte da educación especial e da combinación de niveis, con presenza

Centros docentes en funcionamento 2019-24 (1): distribución segundo as ensinanzas que imparten

		Centros públicos					Centros privados				
		Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total											
	2019	1.091	425	149	128	389	284	112	26	30	116
	2020	1.082	417	150	128	387	286	114	26	31	115
	2021	1.082	416	151	128	387	283	111	26	31	115
	2022	1.079	414	150	128	387	282	112	26	30	114
	2023	1.075	413	150	128	384	283	113	26	30	114
	2024	1.072	410	150	128	384	280	112	25	30	113
Educación infantil											
	2019	108	47	4	3	54	9	5	-	-	4
	2020	101	42	4	3	52	9	5	-	-	4
	2021	98	39	4	3	52	9	5	-	-	4
	2022	98	38	4	4	52	8	5	-	-	3
	2023	95	38	4	3	50	8	5	-	-	3
	2024	95	37	4	4	50	7	5	-	-	2
Educación infantil e primaria											
	2019	609	224	86	83	216	31	18	3	2	8
	2020	607	221	87	83	216	32	20	3	1	8
	2021	584	219	84	73	208	26	17	3	1	5
	2022	582	219	83	69	211	25	16	3	1	5
	2023	580	218	83	71	208	23	15	3	1	4
	2024	580	216	83	71	210	23	15	3	1	4
Educación primaria e ESO											
	2019	64	28	12	8	16	98	24	14	12	48
	2020	64	28	12	8	16	101	26	13	14	48
	2021	88	32	15	18	23	107	29	13	14	51
	2022	60	27	12	5	16	80	24	11	6	39
	2023	61	27	12	6	16	86	26	12	7	41
	2024	60	27	12	5	16	90	28	12	9	41
ESO e ensinanzas postobr. (EP)											
	2019	285	117	42	30	96	53	21	6	8	18
	2020	285	117	42	30	96	55	22	6	9	18
	2021	289	120	46	31	92	43	17	3	6	17
	2022	286	117	43	31	95	75	30	6	9	30
	2023	286	119	44	30	93	51	18	4	8	21
	2024	311	126	48	34	103	64	25	5	7	27
Educación primaria, ESO e EP											
	2019	-	-	-	-	-	72	35	3	7	27
	2020	-	-	-	-	-	68	32	4	6	26
	2021	1	-	-	-	1	66	30	4	6	26
	2022	28	4	3	16	5	94	37	6	14	37
	2023	28	4	3	14	7	89	35	5	13	36
	2024	26	4	3	14	5	86	34	5	11	36
Educación de adultos											
	2019	11	3	3	2	3	-	-	-	-	-
	2020	11	3	3	2	3	-	-	-	-	-
	2021	3	1	1	-	1	9	3	-	3	3
	2022	11	3	3	2	3	-	-	-	-	-
	2023	11	3	3	2	3	10	4	1	1	4
	2024	-	-	-	-	-	9	4	-	2	3
Educación especial											
	2019	14	6	2	2	4	21	9	-	1	11
	2020	14	6	2	2	4	21	9	-	1	11
	2021	19	5	1	3	10	23	10	3	1	9
	2022	14	6	2	1	5	-	-	-	-	-
	2023	14	4	1	2	7	26	14	2	1	9
	2024	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-

(1) os datos do curso 2024 son provisionais

Os datos dun ano correspóndense cos do curso académico que remata nese ano. Cada centro aparece contabilizado unha soa vez. Non se inclúen os centros que imparten exclusivamente o primeiro ciclo de educación infantil. As ensinanzas postobrigatorias comprenden o bacharelato (ordinario e de adultos), os ciclos formativos (ordinarios e de adultos) e a oferta modular de ciclos formativos de adultos. Os centros que, ademais de ensinanzas ordinarias de réxime xeral, imparten ensinanzas de adultos, clasifícanse tendo en conta exclusivamente as ensinanzas ordinarias. En "educación infantil e primaria" están incluídos os centros que imparten só educación primaria. En "Educación primaria e ESO" e "Educación primaria, ESO e ensinanzas postobrigatorias" están incluídos os centros que, ademais das ensinanzas especificadas, imparten o segundo ciclo de educación infantil. En "adultos" inclúense os centros que imparten exclusivamente ensinanzas de adultos.

Fonte: IGE, Ensinanza non universitaria,

5.1.3.

Unidades en funcionamento en centros docentes de réxime xeral en Galicia 2008 e 2024 (1): distribución segundo as ensinanzas que imparten

	U.F. Total de centros				U.F. Centros públicos		U.F. Centros privados	
	2008		2024		2008	2024	2008	2024
		(%)		(%)	(% sobre o total de centros)			
Total	**19.337**	**100**	**19.487**	**100**	**76,1**	**75,3**	**23,9**	**24,7**
Infantil	3.412	17,6	2.634	13,5	73,7	68,5	26,3	31,5
Primaria	6.937	35,9	6.455	33,1	74,4	72,6	25,6	27,4
Mixtas infantil/primaria	121	0,6	923	4,7	100,0	94,5	0,0	5,5
ESO	4.602	23,8	4.395	22,6	74,0	72,9	26,0	27,1
Formación profesional básica	-	-	438	2,2	-	84,5	-	15,5
Ciclos formativos de grao medio ordinarios	785	4,1	961	4,9	81,7	81,4	18,3	18,6
Ciclos formativos de grao superior ordinarios	759	3,9	1.109	5,7	81,0	77,5	19,0	22,5
Bacharelato ordinario	1.600	8,3	1.378	7,1	80,5	82,0	19,5	18,0
Programas de cualificación profesional inicial	236	1,2	-	ND	86,0	ND	14,0	ND
Ensinanzas básicas iniciais e ESO adultos	324	1,7	168	0,9	92,3	98,2	7,7	1,8
Ciclos formativos de adultos	181	0,9	494	2,5	100,0	100,0	0,0	0,0
Bacharelato de adultos	153	0,8	63	0,3	98,7	100,0	1,3	0,0
Educación especial	227	1,2	435	2,2	59,9	50,3	40,1	49,7
Programas formativos	ND	ND	34	0,2	ND	100,0	ND	0,0

(1) os datos do curso 2024 son provisionais

(ND): non dispoñible

(-): non procede

Fonte: IGE, *Ensinanza non universitaria*

5.1.4.

destacada na provincia de Pontevedra, tendo en conta os datos para o ano 2023.

Xunto co número de centros, hai que ter en conta o número de unidades en funcionamento nos mesmos (**cadro 5.1.4.**), para poder valorar a capacidade do sistema educativo. Entendemos as unidades en funcionamento nun centro como o grupo de alumnado que ten un mesmo titor e que cursa gran parte do seu horario lectivo conxuntamente. No ano 2024 aumenta lixeiramente o número de unidades en funcionamento tanto nos centros públicos como privados. O número de unidades en funcionamento ascende a 19.487, das que 14.680 son públicas e as restantes 4.807 privadas.

Comparado coa situación existente no ano 2008, o número de unidades aumenta un 0,8%, un aumento que se produce tan só nos centros privados, con 181 unidades en funcionamento máis (3,9%), en tanto que nos centros públicos se reducen nun 0,2% (31 unidades menos).

Atendendo á distribución das unidades en funcionamento en centros docentes segundo modalidade de ensinanza, dende o ano 2008 ata 2024, a perda de unidades en funcionamento localízase fundamentalmente nos centros específicos de educación infantil e nos centros de educación primaria, perda que non se ve compensada polo incremento de centros mixtos de infantil e primaria. Neste senso, o descenso no número de unidades en funcionamento nos centros de educación infantil e de educación primaria (1.260 unidades menos entre os dous anos considerados), ven acompañada dun aumento de 802 unidades en funcionamento en unidades mixtas infantil/primaria no período sinalado.

Así mesmo é tamén salientable a redución de

Centros públicos de réxime xeral e unidades en funcionamento de ensinanza non universitaria por grao de urbanización 2023-24

Grao e subgrao de urbanización	Centros		Unidades en funcionamento en centros públicos	
	2024	2023	2024	2023
ZDP	267	267	5.076	5.036
ZIP	409	410	6.072	6.045
ZIP alta	300	301	4.574	4.569
ZIP baixa	109	109	1.498	1.476
ZPP	396	398	3.532	3.512
ZPP alta	97	97	1.187	1.171
ZPP baixa	228	229	1.652	1.655
ZPP intermedia	71	72	693	686

Fonte: elaboración propia a partires de datos do IGE

Alumnos matriculados en centros de réxime xeral en funcionamento de ensinanza non universitaria por grao de urbanización (1)

2024

Grao e subgrao de urbanización	Educación Infantil	Educación Primaria	Educación secundaria obrigatoria (ESO)
ZDP	19.886	52.420	40.901
ZIP	19.198	49.341	38.641
ZIP alta	14.760	38.171	29.463
ZIP baixa	4.438	11.170	9.178
ZPP	10.215	24.446	15.922
ZPP alta	3.691	8.960	6.728
ZPP baixa	4.652	10.815	5.594
ZPP intermedia	1.872	4.671	3.600

2023

Grao e subgrao de urbanización (2)	Educación Infantil	Educación Primaria	Educación secundaria obrigatoria (ESO)
ZDP	21.070	52.913	40.433
ZIP	20.319	49.969	38.090
ZIP alta	15.645	38.695	29.163
ZIP baixa	4.674	11.274	8.927
ZPP	10.665	24.561	15.688
ZPP alta	3.840	9.066	6.522
ZPP baixa	4.865	10.782	5.521
ZPP intermedia	1.960	4.713	3.645

(1) Centros sostidos con fondos públicos

Fonte: elaboración propia a partires de datos do IGE

5.1.5.

unidades no caso do bacharelato, tanto ordinario (222 unidades menos) como para adultos (90 menos); tamén se reducen en 207 as unidades en funcionamento en centros de ESO. Fronte a estas caídas, dende o ano 2008 ata 2024 increméntanse as unidades en funcionamento nos centros que imparten ciclos formativos ordinarios, tanto de grao medio 176 unidades máis) como superior (350 unidades máis); en centros que imparten ciclos formativos para adultos (313 unidades máis); así como en centros de educación especial (208 unidades máis).

Tendo en conta os dous últimos anos e a distribución das unidades polo grao de urbanización do concello no que están situadas, o **cadro 5.1.5.** amosa que o número de unidades en funcionamento nos centros públicos docentes aumenta tanto nas zonas densamente poboadas como nas zonas intermedias ou pouco poboadas. Dunha banda, as zonas densamente poboadas contan cun total de 5.076 unidades en funcionamento distribuídas en 267 centros, as denominadas zonas intermedias, con 6.072 unidades (distribuídas en 409 centros, un menos que o ano anterior). Doutra banda, o ámbito rural (zonas pouco poboadas) conta con 3.532 unidades, en 396 centros, dous menos que no ano anterior.

Os datos recollidos na publicación "Datos e cifras do ensino non universitario 2024-25", editada pola Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, reflicten un novo incremento no número de profesores no último curso. Este incremento ven motivado pola evolución do profesorado nos centros públicos, cunha medra interanual do 1,6%, 503 profesores e profesoras máis. Pola contra, nos centros privados o profesorado descende un 1,5% (37 menos), en tanto que aumenta moi levemente nos centros concertados (7 máis). Tras esta evolución, oito de cada dez profesores dan clase nos centros públicos; en concreto, dos 39.594 profesores e profesoras en Galicia, 1,2% máis que no curso precedente, 31.603 persoas están nos centros públicos.

Analizando a distribuciónn por sexos do profesorado de réxime xeral, o informe anual do Consello Escolar do Estado 2024 sinala a importante presenza de mulleres nas ensinanzas de réxime xeral, tanto nas distintas etapas educativas como nas diferentes CCAA. En concreto, a presenza de mulleres en Galicia é superior á media do Estado, así no curso 2022-2023 (último dato dispoñible), o 74,3% do profesorado de ensinanzas de réxime xeral en Galicia son mulleres (72,4% no Estado), situándose esta porcentaxe no 88,8% no caso da Educación infantil e primaria (84,1% de media no Estado) e no 61,7% na ESO e Formación Profesional (59,8% de media no Estado).

Por outra banda, a idade do profesorado constitúe un factor substancial para a análise das necesidades do sistema e as súas consecuencias, porque permite coñecer o grao de envellecemento do colectivo docente e dispoñer de criterios para a definición das taxas de reposición necesarias e para constatar a súa evolución.

Ao levar a cabo a análise da media das idades dos mestres e mestras das distintas comunidades, atopamos diferenzas notables. No conxunto do Estado, o grupo máis mozo, con menos de 30 anos, supón o 8,3 % do total. Con porcentaxes superiores ao 9% sitúanse Asturias, Cataluña, País Vasco, A Rioxa, a Comunidade de Madrid, Aragón e a Comunidade Foral de Navarra. Con porcentaxes moi inferiores á media española sitúanse Estremadura (3,3 %) e a Rexión de Murcia (5,6 %), situándose Galicia tamén por debaixo da media estatal co 7,4%. No outro extremo, os docentes con 60 anos ou máis supoñen o 6,3% no

Profesorado nos centros de ensino non universitario 2023-2025 (1): distribución segundo ensino impartido e titularidade do centro

	Curso 2024-25				Curso 2023-24			
	Total	Ensinanza Pública	Ensinanza concertada	Ensinanza privada	Total	Ensinanza Pública	Ensinanza concertada	Ensinanza privada
Profesores	39.594	31.603	5.629	2.362	39.121	31.100	5.622	2.399

(1) Os datos do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.6.

contexto nacional, con importantes diferenzas tamén segundo os territorios. Cunha porcentaxe moi superior á media nacional no tramo de maior idade, obteñen os valores máis destacados Canarias (10,2 %) País Vasco (10,1 %) e Galicia (7,7%).

No que respecta á distribución porcentual por idades do profesorado de ensino secundario, cabe sinalar que o grupo con menos de 30 anos supón o 6,4 % do total, acadando a porcentaxe máis reducida do Estado, Galicia con tan só o 3,2% do seu profesora de secundaria con menos de 30 anos. No outro extremo de idade, o profesorado de ensino secundario con 60 anos ou máis supón o 5,9% en todo o ámbito nacional, e cunha porcentaxe moi superior á media do país no tramo do profesorado con máis idade, sitúanse Galicia (8,5 %), no extremo oposto están Estremadura (3,5 %) e Castela-A Mancha (3,9 %).

Segundo datos da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, no curso 2024-2025, o alumnado matriculado en Galicia ascende a 383.209 persoas, dos que o 91% é alumnado do ensino de réxime xeral e o 9% restante correspóndese con alumnos do réxime de adultos. Tal como ven acontecendo en anos anteriores, o descenso do alumnado prodúcese no caso do réxime xeral, cunha caída do 0,7% (2.402 alumnas e alumnos menos), o que contrasta coa medra experimentada no caso do réxime de adultos, cun incremento do 8,7% (2.742 alumnos e alumnas máis).

Dentro das ensinanzas de réxime xeral, o maior descenso de matriculacións prodúcese na educación primaria, que no curso 2024-2025 redúcense en 2.367 nenas e nenos respecto ao curso anterior, o que supón un descenso do 1,8%; situándose esta caída no 3,3% no caso da educación infantil (1.664 alumnos e alumnas menos), os alumnos matriculados na Educación secundaria obrigatoria tamén descenden un 0,3% en relación ao curso anterior (338 menos). Pola contra, aumenta nun 3,1% (1.016 matriculacións máis) no Bacharelato ordinario e no 2,2% nos ciclos formativos ordinarios (888 persoas máis) (**cadro 5.1.7.**)

En función do grao de urbanización dos concellos onde está localizado o centro, o 20,7% dos alumnos matriculados en educación infantil no ano 2024 en Galicia localízanse en zonas pouco poboadas, así como o 19,4% dos alumnos de educación primaria e o 16,7% de ESO, porcentaxes lixeiramente superiores aos do ano anterior (20,5%, 19,3% e 16,6, respectivamente) (**cadro 5.1.5.**).

No que respecta á evolución do alumnado que cursa o bacharelato ordinario e a súa distribución segundo modalidades, cómpre

Alumnado matriculado 2023-2025 (1): distribución segundo ensino e titularidade do centro

	Curso 2024-25				Curso 2023-24			
	Total	Centros Públicos	Centros Privados		Total	Centros Públicos	Centros Privados	
			Ensinanzas concertadas	Ensinanzas non concertadas			Ensinanzas concertadas	Ensinanzas non concertadas
		(% sobre o total de alumnado)				(% sobre o total de alumnado)		
Total	383.209				382.869			
Réxime xeral	348.906	72,4	23,3	4,3	351.308	72,5	23,3	4,2
Bacharelato ordinario	33.817	82,3	-	17,7	32.801	82,3	-	17,7
Ciclos formativos ordinarios	41.053	74,8	17,9	7,3	40.165	76,1	16,8	7,0
Educación infantil	48.465	70,9	27,5	1,7	50.129	70,9	27,5	1,7
Educación primaria	126.532	70,9	27,0	2,1	128.899	70,9	27,0	2,1
ESO	97.680	71,0	26,4	2,6	98.018	71,0	26,4	2,6
Educación especial	1.359	45,2	54,8	-	1.296	42,6	57,4	-
Réxime de adultos	34.303				31.561			
Nivel I, Nivel II, Ed.Sec.Adultos (Nivel III)	4.978				4.855			
Oferta modular / Ciclos formativos	20.728				18.738			
Formación Profesional Dual	3.311				2.634			
Bacharelato	2.900				3.094			
Ensinanzas non regradas	2.386				2.240			

(1) Os datos do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.7.

Alumnado matriculado en bacharelato ordinario 2015-25: distribución segundo modalidade

	2015/16		2021/22		2022/23		2023/24		2024/25	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Total	14.702	16.457	15.594	17.839	15.402	17.657	15.225	17.576	15.317	18.270
Artes	483	1.070	454	1.363	439	1.479	432	1.461	394	1.411
Ciencias	8.541	7.112	8.371	7.498	3.921	3.577	-	-	-	-
Ciencias e tecnoloxía					4.396	3.764	8.443	7.428	8.554	7.892
Humanidades e ciencias sociais	5.678	8.275	6.769	8.978	6.518	8.713	6.101	8.501	6.140	8.780
Xeral					128	124	249	186	229	187
					(% sobre o total de alumnos en cada curso)					
Artes	3,3	6,5	2,9	7,6	2,9	8,4	2,8	8,3	2,6	7,7
Ciencias	58,1	43,2	53,7	42,0	25,5	20,3	-	-	-	-
Ciencias e tecnoloxía	-	-	-	-	28,5	21,3	55,5	42,3	55,8	43,2
Humanidades e ciencias sociais	38,6	50,3	43,4	50,3	42,3	49,3	40,1	48,4	40,1	48,1
Xeral	-	-	-	-	0,8	0,7	1,6	1,1	1,5	1,0

A partires do 2015/16 a modalidade de humanidades e ciencias sociais constará das submodalidades de humanidades e de ciencias sociais

Coa implantación da LOMLOE, no curso 2022-23, no 1º de bacharelato, a modalidade de ciencias pasa a denominarse Ciencias e Tecnoloxía

Coa implantación da LOMLOE, no curso 2022-23, no 1º de bacharelato, o surxe a nova modalidade de Xeral

Os datos do curso 2023-24 son provisionais depurados; os do curso 2024-25 son provisionais non depurados

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.8.

mencionar que no curso 2022-23 coa implantación da LOMLOE no 1º curso de bacharelato, a modalidade de Artes divídese en dúas vías: vía de Artes Plásticas, Imaxe e Deseño e a vía de Música e Artes Escénicas; a modalidade de Ciencias pasa a denominarse Ciencias e Tecnoloxía; mantense a modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais; e xorde a nova modalidade Xeral. No curso de 2º de bacharelato as modalidades continúan a ser as

Peso relativo do alumnado matriculado en Formación Profesional sobre o total do ensino

	Curso 2023/24		
	Total ensino	Ciclos Formativos de FP	FP / Total ensino
			(%)
Andalucía	1.599.961	198.562	12,4
Aragón	222.654	29.494	13,2
Asturias	133.944	18.467	13,8
Baleares	197.048	19.905	10,1
Canarias	332.693	47.872	14,4
Cantabria	92.937	14.277	15,4
Castela e León	347.771	45.797	13,2
Castela-A Mancha	364.011	44.624	12,3
Cataluña	1.410.902	222.683	15,8
Valencia	913.830	126.854	13,9
Estremadura	170.786	21.855	12,8
Galicia	403.586	61.439	15,2
A Coruña	173.820	26.931	15,5
Lugo	42.224	6.135	14,5
Ourense	38.205	5.555	14,5
Pontevedra	149.337	22.818	15,3
Madrid	1.255.383	167.685	13,4
Murcia	308.956	37.540	12,2
Navarra	118.674	13.589	11,5
País Vasco	364.291	44.718	12,3
A Rioxa	55.600	8.584	15,4
Ceuta e Melilla	39.247	5.867	14,9
Total	8.332.274	1.129.812	13,6

Fonte: Min. de Educación, Formación Profesional y Deportes, *EDUCAbase*

5.1.9.

da LOMCE: Artes, Ciencias e Humanidades e CCSS.

No curso 2024-25 o bacharelato de humanidades e ciencias sociais e o de ciencias e tecnoloxía concentran o 44,4% e 45% das matriculacións respectivamente; en tanto que a porcentaxe de alumnado que optou por un bacharelato na rama de artes foi do 5,4%, optando polo novo bacharelato xeral o 1,2% do alumnado.

A distribución segundo sexos do alumnado de bacharelato ordinario mostra o predominio das matriculacións de mulleres nas modalidades de artes e humanidades e ciencias sociais. No último curso, o 78,2% das matriculacións na modalidade de artes corresponden a mulleres, situándose esta porcentaxe no 58,8% no caso das humanidades e ciencias sociais As mulleres representan o 48% das persoas matriculadas no bacharelato de ciencias e tecnoloxía.

No concernente á Formación Profesional (**cadro 5.1.9.**), o alumnado matriculado nos ciclos formativos ordinarios ascendeu a 61.391 persoas no curso 2023-24, segundo os datos de avance recollidos en EDUCAbase, o que supón un aumento do 5,9% respecto ao curso anterior (3.398 alumnos e alumnas máis). No curso 2023-24, o 54,5% das persoas matriculadas en FP o están en ciclos de grao superior (36.874 matriculacións), o 37,4% nos de grao medio (25.300 persoas) e o 8% restante (5.416 persoas) na formación profesional básica. O peso relativo das matriculacións no curso 23/24 en ciclos formativos no total do alumnado galego é do 15,2%, cando no curso 2015-16 era do 12,2%, un incremento de 3

Alumnos matriculados en formación profesional básica

	Curso 24-25				Curso 23-24			
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
			(%) (1)					
Actividades físicas e deportivas	54	10	1,4	0,6	22	5	0,6	0,3
Administración e xestión	270	359	7,1	21,9	260	325	7,2	21,7
Agraria	127	62	3,4	3,8	131	66	3,6	4,4
Artes gráficas	53	58	1,4	3,5	50	57	1,4	3,8
Comercio e márketing	124	197	3,3	12,0	134	178	3,7	11,9
Edificación e obra civil	65	4	1,7	0,2	43	2	1,2	0,1
Electricidade e electrónica	629	55	16,6	3,4	607	52	16,8	3,5
Fabricación mecánica	311	14	8,2	0,9	285	9	7,9	0,6
Hostalaría e turismo	209	197	5,5	12,0	189	170	5,2	11,3
Imaxe persoal	57	286	1,5	17,5	61	262	1,7	17,5
Industrias alimentarias	37	32	1,0	2,0	32	28	0,9	1,9
Informática e comunicacións	805	230	21,3	14,0	801	218	22,1	14,5
Instalación e mantemento	45	2	1,2	0,1	38	-	1,0	-
Madeira, moble e cortiza	239	29	6,3	1,8	245	17	6,8	1,1
Marítimo-pesqueira	17	1	0,4	0,1	11	-	0,3	-
Servizos socioculturais e á comunidade	9	9	0,2	0,5	14	11	0,4	0,7
Téxtil, confección e pel	28	62	0,7	3,8	22	64	0,6	4,3
Transporte e mantemento de vehículos	699	31	18,5	1,9	676	37	18,7	2,5

(1) % sobre o total da familia

5.1.10.

puntos porcentuais, inferior ao rexistrado no conxunto do Estado, que entre os anos sinalados foi de 4,2 puntos porcentuais, pasando do 9,4% no curso 2015-16 ao 13,7% no curso 2023-24.

Os datos publicados polo Ministerio de Educación e Formación Profesional para o curso 2023-24 indican que Galicia presenta un peso relativo das matriculacións en ciclos formativos superior á media estatal (13,7%).

A Formación Profesional Básica está concibida como unha ensinanza modular, destinada a mozos e mozas entre quince e dezasete anos, que ten como finalidade específica que o alumnado adquira competencias que faciliten a súa transición á vida activa ou a súa continuidade no sistema educativo. A súa duración é de 2.000 horas, equivalentes a dous cursos académicos a tempo completo; unha duración que poderá ser ampliada a tres cursos académicos nos casos en que os ciclos formativos sexan incluídos en programas ou proxectos de formación profesional dual, que analizaremos posteriormente.

O número estimado de alumnos e alumnas matriculados nos ciclos formativos ordinarios da FP Básica en Galicia no curso 2024-25 foi de 5.416 persoas, 294 máis que no curso anterior, das que 3.778 son homes e 1.638 mulleres.

A desagregación por sexos dos alumnos matriculados por familias profesionais (**cadro 5.1.10.**) mostra a existencia de distintas preferencias profesionais. Neste senso, no ámbito da Formación Profesional básica, no curso 2024-25 as mulleres matrícúlanse principalmente nas modalidades de Administración e xestión (21,9%), imaxe persoal e informática e comunicacións (17,5% e 14% respectivamente), por tanto estas tres moda-

Alumnos matriculados en ciclos formativos según as familias profesionais. Curso 2024-25 (1)

	Ciclos formativos de grao medio		Ciclos formativos de grao superior		Ciclos formativos de grao medio		Ciclos formativos de grao superior	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
					(%)		(%)	
Actividades físicas e deportivas	356	108	979	304	2,6	0,9	5,2	1,7
Administración e xestión	1.297	2.091	1.690	3.129	9,4	18,2	9,0	17,3
Agraria	342	160	654	386	2,5	1,4	3,5	2,1
Artes gráficas	203	187	75	120	1,5	1,6	0,4	0,7
Comercio e márketing	487	517	1.328	1.725	3,5	4,5	7,1	9,5
Edificación e obra civil	105	20	384	285	0,8	0,2	2,0	1,6
Electricidade e electrónica	2.088	107	2.066	175	15,1	0,9	11,0	1,0
Enerxía e auga	11	2	337	44	0,1	0,0	1,8	0,2
Fabricación mecánica	1.364	63	646	68	9,9	0,5	3,4	0,4
Hostalaría e turismo	572	425	696	1.148	4,1	3,7	3,7	6,3
Imaxe e son	208	73	803	592	1,5	0,6	4,3	3,3
Imaxe persoal	171	752	58	629	1,2	6,5	0,3	3,5
Industrias alimentarias	180	393	176	178	1,3	3,4	0,9	1,0
Industrias extractivas	35	8	-	-	0,3	0,1	0,0	0,0
Informática e comunicacións	1.705	254	4.358	1.117	12,3	2,2	23,2	6,2
Instalación e mantemento	639	26	1.048	210	4,6	0,2	5,6	1,2
Madeira, moble e cortiza	481	81	216	93	3,5	0,7	1,2	0,5
Marítimo-pesqueira	258	26	428	57	1,9	0,2	2,3	0,3
Química	108	169	278	353	0,8	1,5	1,5	1,9
Sanidade	1.166	4.481	843	3.258	8,4	39,0	4,5	18,0
Seguridade e medio ambiente	-	-	159	152	0,0	0,0	0,8	0,8
Servizos socioculturais e á comunidade	160	1.215	495	3.742	1,2	10,6	2,6	20,7
Téxtil, confección e pel	42	165	33	255	0,3	1,4	0,2	1,4
Transporte e mantemento de vehículos	1.828	171	1.008	96	13,2	1,5	5,4	0,5

(1) % sobre o total da familia

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional

5.1.11.

lidades concentran o 53,4% das alumnas matriculadas. No que respecta aos homes, as tres primeiras ramas en importancia segundo o alumnado matriculado concentran o 56,4% das matriculacións: informática e comunicacións (21,3%), transporte e mantemento de vehículos (18,5%), e electricidade e electrónica (16,6%).

No que respecta aos ciclos formativos de grao medio e superior, o **cadro 5.1.11.** mostra as matriculacións por sexos, distribuídas por familias profesionais. No que atinxe aos ciclos formativos ordinarios de grao medio, aos que se accede co título de graduado en educación secundaria, co título de formación profesional básica ou mediante unha proba de acceso, no curso 2024-25 había un total de 25.300 persoas matriculadas en Galicia, 11.494 mulleres e 13.806 homes. Analizando as modalidades profesionais, salienta que o 39% das mulleres matrícúlanse na modalidade de sanidade, seguido polas matriculacións en Administración e xestión e a de servizos socioculturais e á comunidade (18,2% e 10,6%, respectivamente), en tanto que as matriculacións máis numerosas no caso dos homes corresponde á familia profesional de electricidade e mecánica (15,1%), transporte e mantementos de vehículos (13,2%) e informática e comunicacións, co 12,3% das matriculacións.

Os ciclos formativos de formación profesional de grao superior son ensinanzas modulares que inclúen un módulo de formación en centros de traballo que se desenvolve nunha em-

Alumnado estranxeiro 2023-25 (1): distribución segundo ensino

	Curso 2024-25	Curso 2023-24
Réxime xeral	23.722	21.248
Bacharelato ordinario	1.069	991
Ciclos formativos ordinarios	2.903	2.658
Educación infantil	2.883	2.668
Educación primaria	9.880	8.576
ESO	6.987	6.355
Réxime adultos	4.257	4.289

(1) Os datos do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.12.

presa. A estes ciclos accédese co título de bacharelato, co título de técnico ou mediante unha proba de acceso. No curso 2024-25 en Galicia hai 36.874 persoas matriculadas, 18.116 mulleres e 18.758 homes. Nos ciclos formativos de grao superior as mulleres matrícúlanse maioritariamente nas modalidades de servizos socioculturais e á comunidade (20,6%), Sanidade (18%) e Administración e xestión (17,3%); mentres que entre os homes a modalidade con máis matriculacións son as de informática e comunicacións (23,2%), electricidade e electrónica (11%) e Administración e xestión (9%).

Finalmente, cómpre destacar os proxectos de Formación Profesional Dual (FP dual), caracterizada porque a formación é compartida entre o centro educativo e a empresa, ben a través de contratos de formación e aprendizaxe, ben por bolsa, cunha duración máxima de tres anos. Segundo os datos provisionais publicados pola Consellería de Educación, Ciencia, Universidade e Formación Profesional, a oferta de ciclos formativos para o curso 2024-25 foi de 382 ciclos, dos que 160 son de grao medio e 218 de grao superior.

Atendendo á distribución provincial, A Coruña oferta un total de 190 ciclos formativos, Pontevedra 84, Lugo 58 e finalmente 50 en Ourense. Cómpre resaltar que no último ano incorporáronse como novidade un total de 77 ciclos ou ensinanzas de FP dual, dos que 38 incorporáronse en centros da provincia da Coruña, 17 en centros de Pontevedra, 12 en centros de Ourense o 10 en centros de Lugo.

Finalmente, o alumnado de FP dual no curso 2024-2025 ascendeu a 4.028 persoas, das que 1.500 estaban matriculados de ciclos de grao medio e 2.490 en ciclos de grao superior.

Ao tempo que medra o número de persoas estranxeiras residentes en Galicia, no curso 2024-25 medra novamente o alumnado estranxeiro matriculado no ensino de réxime xeral. No último curso Galicia conta con 23.722 alumnos e alumnas estranxeiras (**cadro 5.1.12.**), o que representa un incremento do 11,6%, 2.474 persoas máis. O alumnado estranxeiro aumenta en todas as modalidades de estudo, sendo máis pronunciado no caso da educación primaria, con 1.304 alumnas e alumnos estranxeiros máis no último curso (15,2% máis), seguido polo alumnado en ESO, con 632 persoas máis (9,9%). A semellanza do que acontece no curso anterior, descende levemente o alumnado no caso do réxime de adultos, que se

Bolseiros, bolsas e axudas concedidas e importe das axudas 2022-23: distribución segundo ensino e administración financiadora

	España			Galicia			Galicia / España		
	Todas Admóns.	Ministerio	CC.AA.	Todas Admóns.	Admón. Central	Admón. CC.AA.	Todas Admóns.	Ministerio	Admón. CC.AA.
								(%)	
Bolseiros	2.817.116	1.219.852	1.597.264	202.355	70.227	132.128	7,2	5,8	8,3
E. Obrigatorias, E. Infantil e E. Especial	1.646.021	278.806	1.367.215	141.660	16.959	124.701	8,6	6,1	9,1
E. postobrigatorias non universitarias	577.619	442.537	135.082	34.718	28.815	5.903	6,0	6,5	4,4
E. universitarias	593.476	498.509	94.967	25.977	24.453	1.524	4,4	4,9	1,6
Importe *(miles de euros)*	3.560.505,3	2.392.527,8	1.167.977,7	177.467,7	147.496,7	29.971,2	5,0	6,2	2,6
E. Obrigatorias, E. Infantil e E. Especial	1.064.582,1	152.476,0	912.106,2	39.083,9	12.150,6	26.933,4	3,7	8,0	3,0
E. postobrigatorias non universitarias	1.148.625,1	996.113,4	152.511,7	63.494,5	62.678,5	816,0	5,5	6,3	0,5
E. universitarias	1.347.298,1	1.243.938,4	103.359,8	74.889,3	72.667,6	2.221,8	5,6	5,8	2,1

(1) Considéranse bolsas ou axudas as transferencias destinadas a estudantes/fogares, ben directas ou canalizadas a través de institucións educativas, pagos en especie e reducións de prezos, que teñen por finalidade ben incentivar a iniciar ou proseguir os estudios axudando a sufragar os gastos derivados dos mesmos, ou ben recompensar un excelente rendemento académico. Non se inclúen as axudas individualizadas por servizos complementarios (transporte, comedor e internado) que as Administracións educativas prestan de forma gratuíta por imperativo legal a aqueles alumnos de educación básica (educación primaria, ESO e educación especial) a causa da súa escolarización nun municipio distinto ao da súa residencia.

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Recursos económicos: bolsas y ayudas al estudio*

5.1.13.

sitúa en 3.257 persoas, un 0,7% menos que no curso anterior (32 persoas menos).

• Bolsas e axudas

Segundo a definición do Ministerio de Educación e Formación Profesional, as bolsas e axudas ao estudo abranguen as transferencias económicas destinadas ao alumnado e ás súas familias, xa sexa de forma directa ou a través das institucións educativas. Estas poden materializarse en pagos en especie, reducións nos prezos ou beneficios fiscais, e a súa concesión está condicionada ao cumprimento de determinados requisitos socioeconómicos e/ou académicos, así como á presentación dunha solicitude previa por parte do estudante.

Ademais destas bolsas, existen outros mecanismos de apoio económico, como programas de gratuidade de libros de texto e material escolar ou outras iniciativas que, sen ter carácter universal nin ser contabilizadas como bolsas, son promovidas por administracións educativas, como é o caso da galega, nos niveis obrigatorios. Tamén se inclúen axudas individualizadas para servizos complementarios —como transporte, comedor ou internado— que se conceden, cando resulta necesario, co fin de facilitar a escolarización do alumnado que debe cursar ensinanzas obrigatorias fóra do seu municipio de residencia.

No curso 2022-23, o número de bolseiros (**cadro 5.1.13**) sitúase en Galicia en 202.355 persoas, das que o 65,3% recibiron bolsas da Administración autonómica (132.128 persoas). O 70% dos bolseiros cursan ensinanzas obrigatorias, educación infantil ou especial, fronte ao 58,4% de media no Estado, mentres que as ensinanzas postobrigatorias non universitarias e as ensinanzas universitarias representan un 17,1% e un 12,8%, respectivamente, fronte ao 20,5% e 21,1% no conxunto de España.

Comparado co conxunto do Estado, Galicia

Centros públicos con servizos de transporte 2023-25(1)

	Transporte ordinario		Transporte compartido	
	Curso 2024-25	Curso 2023-24	Curso 2024-25	Curso 2023-24
Total	**763**	**765**	**446**	**449**
A Coruña	270	272	114	114
Lugo	118	118	99	99
Ourense	100	100	91	94
Pontevedra	275	275	142	142

(1) Os datos do transporte do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, Datos e cifras do ensino non universitario

5.1.14.

acolle ao 7,2% dos bolseiros, baixando esta porcentaxe ata o 5% no caso da contía das bolsas.

No conxunto das axudas vinculadas á educación, destacan, especialmente nalgúns niveis educativos, aquelas destinadas a servizos complementarios, como o comedor e o transporte escolar, así como os programas de gratuidade solidaria, que inclúen axudas para a adquisición de libros de texto, o acceso ao fondo solidario de libros e o financiamento de material escolar.

No concernente aos servizos complementarios, cómpre mencionar que o número de centros públicos con servizo de transporte escolar para o curso 2023-24 ascende a 763 centros e estímase que o número de usuarios deste servizo na rede pública de ensinanza podería ascender a 81.255 (**cadro 5.1.14.**). O número de alumnos e alumnas transportados con ditame de escolarización nos centros privados de educación especial podería ascender a 453 (dezasete centros).

O número de centros públicos con servizo de comedor escolar para o curso 2024-25 ascende a 672 centros e estímase que o número de usuarios deste servizo na rede pública de ensinanza podería ascender a 80.266, dos cales 18.088 usarían os comedores xestionados polas ANPAS e polos concellos. O número de comensais con ditame de escolarización nos centros privados de educación especial podería ascender a 572 (15 centros).

No que atinxe aos servizos complementarios (ensino obrigatorio), destacan o fondo solidario de libros de texto, as axudas de libros e as axudas para material escolar. No curso 2024-2025 un total de 1.126 centros sostidos con fondos públicos contan con alumnado matriculado nalgún dos niveis obxecto das axudas participan nos tres programas sinalados. En total, 181.467 alumnos e alumnas beneficiáronse deste tipo de axudas.

Tal como se observa no **cadro 5.1.15.**, no curso 2024-25 aumenta o alumnado acollido aos distintos programas de axudas para adquisición de libros de texto e material escolar.

En concreto, o alumnado beneficiario das axudas para a adquisición de libros foi de 27.698, das que 26.339 persoas cursan estudos primarios, e 1.359 son alumnos de centros de educación especial.

Así mesmo, no último curso aumenta o número de persoas beneficiarias das axudas para adquisición de material escolar, e ao

Alumnos beneficiarios dos programas de axudas para adquisición de libros de texto e material 2023-25

	Curso 2024-25	Curso 2023-24
Fondo solidario de libros de texto	90.279	76.081
Educación primaria (3º, 4º, 5º e 6º curso)	42.577	35.002
Educación secundaria obrigatoria (ESO)	47.702	41.079
Axudas de libros	27.698	27.153
Educación primaria (1º e 2º curso)	26.339	25.880
Educación especial	1.359	1.273
Libro dixital EDIXGAL	63.490	63.013
Educación primaria (5º e 6º curso)	23.565	24.547
Educación secundaria obrigatoria(ESO)	39.925	38.466
Axudas material	150.476	123.574
Educación primaria	84.243	69.615
Educación secundaria obrigatoria(ESO)	64.874	52.686
Educación especial	1.359	1.273

(1) Os datos do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, Datos e cifras do ensino non universitario

5.1.15.

Fondo solidario de libros de texto. En concreto, no curso 2024-2025 beneficiáronse destas axudas un total de 150.476 e 90.279 persoas respectivamente, o que supón unha medra interanual do 21,8% e 18,7%.

• Integración das novas tecnoloxías

ABALAR é a estratexia de integración das TIC na práctica educativa en Galicia, como medio para a mellora da calidade do sistema educativo galego, a través da transformación das aulas tradicionais en dixitais e coa implicación de toda a comunidade educativa a través de catro ámbitos: a mellora da conectividade nos centros públicos, a transformación do libro en papel a contidos dixitais (E.Dixgal), a formación de todos os axentes e o desenvolvemento de ferramentas de comunicación entre os membros da comunidade educativa (espazoAbalar e abalarMobil). A iniciativa ABALAR vense aplicando dende o curso 2014-15.

Fronte ao significativo aumento no ano anterior, no curso 2024-25, descende o número de centros e alumnado participante no proxecto ABALAR-E-Dixgal, participaron neste proxecto un total de 618 centros (629 no ano anterior), dos que 575 son centros públicos (588 no curso anterior) e os restantes 39 son centros privados concertados (41 no curso anterior). En paralelo ao descenso do número de centros integrados no proxecto, o alumnado nas aulas participantes neste proxecto aumenta lixeiramente ata as 63.490 persoas (63.013 no curso 2023-24) dos que 23.565 están en quinto e sexto de primaria e 39.925 son alumnos e alumnas de 1º a 4º da ESO.

• Programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento e Programas de diversificación curricular

Determinados alumnos a partir do segundo curso da ESO, previa a súa oportuna avaliación, poderán cursar Programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento así como Programas de diversificación curricular, con contidos, actividades prácticas e materias diferentes ás establecidas con carácter xeral, co fin de acadar os obxectivos desta etapa académica cunha metodoloxía específica.

Formación permanente e continua en Galicia e España: 2022-23

	Galicia		España	
	2023	2022	2023	2022
		(%)		
Formación permanente	16,0	15,9	15,8	15,3
Homes	13,6	13,7	13,9	13,5
Mulleres	18,4	18,0	17,7	17,0

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Las cifras de la educación en España. Edición 2025*

5.1.16.

Segundo os datos do Informe 2024 sobre o estado do sistema educativo, publicado polo Consejo Escolar del Estado, no curso 2022-23 (último dato dispoñible) participaron en Galicia un total de 1.310 alumnos e alumnas, dos que 1.295 asisten a centros públicos. Neste último curso, a Comunidade Autónoma acolle o 2,1% do total do alumnado que cursa estes programas en España, cinco décimas máis que no curso anterior.

En termos relativos, se se considera a porcentaxe de persoas que cursan estes programas co alumnado matriculado en segundo e terceiro da ESO, un ano máis Galicia sitúase como a Comunidade Autónoma con menor porcentaxe. No último curso esta rateo sitúase en Galicia no 2,6%, sendo máis elevada a proporción nos centros públicos (3,7%). En ambos os dous casos esta porcentaxe é significativamente inferior á media estatal (5,8% e 7,1%, respectivamente).

• Participación na aprendizaxe permanente

Neste apartado presentamos indicadores relativos á formación permanente e á formación continua. Consideramos como medida da formación permanente de adultos a formación realizada nas catro últimas semanas anteriores á entrevista pola poboación de 25 a 64 anos, sendo este un dos indicadores recollidos entre os puntos de referencia xeral da Estratexia 2023 dos sistemas educativos e formativos da UE.

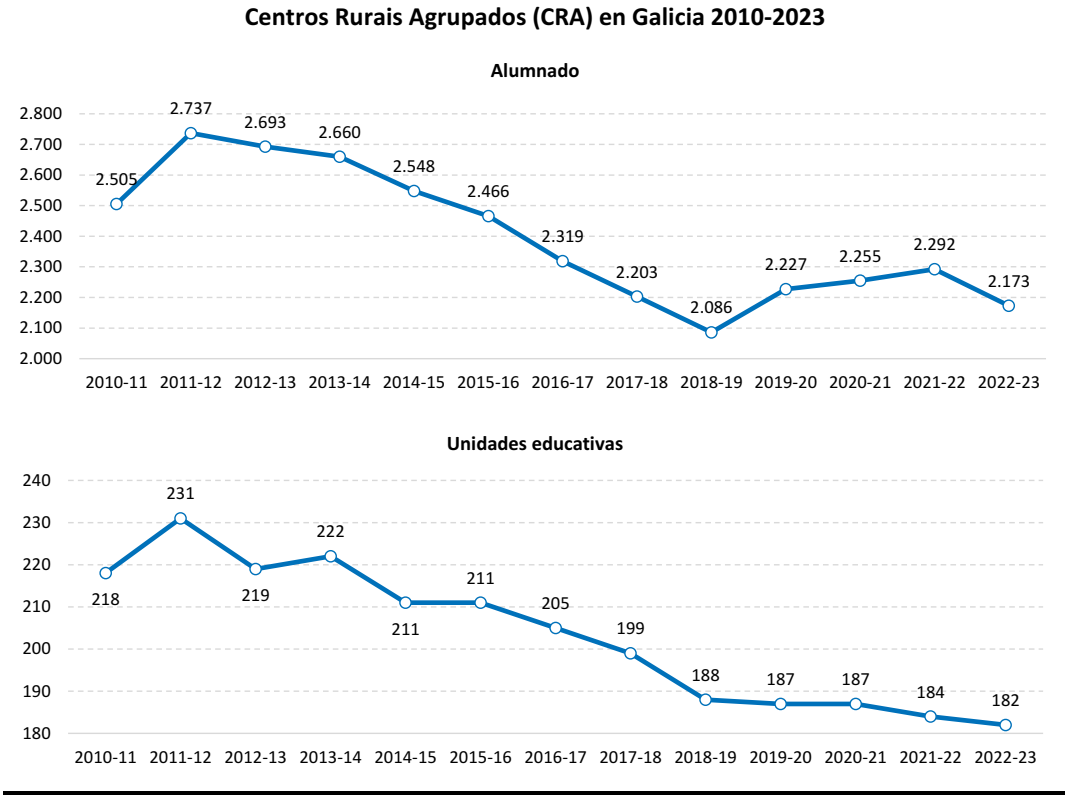
Os datos recollidos nas cifras da educación en España (Edición 2025) reflicte que en 2023, último dispoñible, o 16% dos galegos de 25-64 anos cursa estudios de formación permanente, sendo esta porcentaxe do 18,4% no caso das mulleres e do 13,6% no dos homes. España presenta porcentaxes lixeiramente inferiores, tanto para o conxunto da poboación (15,8%) como para as mulleres (17,7%) aínda que superiores no caso dos homes (13,9%).

• Panorama rural

Desde a perspectiva dos resultados educativos, o informe PISA 2022 amosa que a diferenza no rendemento entre o alumnado de centros rurais e urbanos dentro da OCDE diminuíu respecto a análises previas. Con todo, o alumnado das zonas rurais en España obtén de media 12,6 puntos menos en matemáticas que o das áreas urbanas, aínda que esta diferenza redúcese considerablemente ao ter en conta o nivel socioeconómico e cultural dos estudantes, o que indica que as desigualdades teñen máis relación co contexto social que coa localización do centro escolar.

En canto ás expectativas educativas, aproximadamente o 33% do alumnado matriculado en centros rurais aspira a acadar unha titulación universitaria, fronte a case o 47% dos estudantes en centros urbanos.

Estas diferenzas subliñan a importancia das

Fonte: Consejo Escolar del Estado. *Informe 2023 sobre o Estado do Sistema Educativo*

5.1.17.

políticas educativas centradas na educación rural para cumprir coas metas nacionais e internacionais, especialmente o ODS 4 de Educación de calidade da Axenda 2030. A Lei Orgánica de Modificación da LOE (LOMLOE), no seu artigo 82, contempla medidas específicas para este ámbito.

Segundo se reflicte no Informe 2024 sobre o estado do sistema educativo, ao longo do curso 2022-23 (último dato dispoñible) escolarizáronse en Galicia un total de 2.173 persoas nos 26 centros rurais agrupados (CRA) abertos na Comunidade Autónoma. Neste último ano, Galicia conta con 182 unidades educativas, o que supón unha rateo de 11,9 persoas por cada unidade educativa, cifra superior á rexistrada no conxunto do Estado (10,5). Neste último curso Galicia acolle o 3,6% dos CRA en España situándose esta porcentaxe no 3% no caso do alumnado e do 2,7% no das unidades educativas.

Despois de tres anos consecutivos de incremento, no curso 22/23, tal e como se aprecia no **cadro 5.1.17.**, redúcese o alumnado nos CRA galegos. Asemade, cómpre mencionar novamente que as 182 unidades educativas representan o número más baixo de unidades acadado dende o curso 2010-2011, primeiro do que se ten rexistro.

Ensinanzas non universitarias de réxime especial

As ensinanzas de réxime especial abranguen as ensinanzas artísticas (ensinanzas profesionais de artes plásticas e deseño, estudos su-

Alumnado nos centros de ensino de réxime especial 2023-25 (1)

	2024-25		2023-24	
		(%)		(%)
Ensinanzas artísticas	9.935	26,9	9.795	27,2
Ensinanzas profesionais de artes plásticas e deseño	683	1,8	603	1,7
Ensinanzas artísticas superiores de deseño	772	2,1	768	2,1
Estudios superiores de conservación e restauración de bens culturais	95	0,3	91	0,3
Ensinanzas de arte dramática	165	0,4	154	0,4
Ensinanzas regradas de música	7.856	21,3	7.831	21,8
Ensinanzas regradas de danza	364	1,0	348	1,0
Ensinanzas de idiomas	25.865	70,0	25.050	69,6
Ensinanzas deportivas	1.151	3,1	1.135	3,2
Grado medio	1.005	2,7	1.019	2,8
Grado superior	146	0,4	116	0,3
Total	36.951	100	35.980	100

(1) Os datos do curso 2023/24 son provisionais e os do 2024/25 estimacións

Fonte: Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, *Datos e cifras do ensino non universitario*

5.1.18.

periores de deseño, estudos superiores de conservación e restauración de bens culturais, ensinanzas de arte dramática, ensinanzas de música e ensinanzas de danza), ensinanzas de idiomas e ensinanzas deportivas.

Segundo se reflicte no **cadro 5.1.18.**, no curso 2024-25 estímase que un total de 36.951 persoas cursan estudos englobados dentro das ensinanzas de réxime especial (971 máis que no curso anterior), das que 25.865 realizan estudios nas escolas oficiais de idiomas (o 70% do total), 9.935 alumnos de estudos artísticos (26,9%) e 1.151 cursan ensinanzas deportivas (3,1%). O incremento do alumnado en relación ao curso anterior prodúcese nas ensinanzas de idiomas e artísticas, tanto de grao medio como superior, fronte ao descenso do alumnado nas de ensinanzas deportivas, motivado pola caída nas ensinanzas de grao medio.

As escolas oficiais de idiomas son as que acollen o maior número de alumnos dentro das ensinanzas de réxime especial, e o estudo do inglés segue sendo o que rexistra unha maior demanda, con 16.455 alumnos e alumnas no curso 2024-25, seguido polo francés, con 2.673, e o italiano, con 1.532 persoas.

No caso das ensinanzas artísticas, destacan as ensinanzas regradas de música, con 7.856 alumnos, dos que 6.232 están matriculados en conservatorios, isto é en centros de titularidade pública, e 1.028 en centros autorizados de música, centros de titularidade privada.

Ensino universitario

No curso 2023-2024, o sistema universitario galego experimentou unha lixeira diminución no número de alumnos e alumnas matriculados, segundo os datos publicados polo Ministerio de Universidades. En total, rexistráronse 55.708 persoas matriculadas, o que supón unha caída do 0,9% respecto ao curso anterior, é dicir, 484 estudantes menos. Esta caída nas matriculacións rexístrase nos estudos de grao fronte ao leve au-

Alumnado matriculado nas universidades(1) no curso 2023-24 (2): distribución segundo ramas de ensino

Grao

	Total		UDC		USC		UVIGO	
	alumnos	*(%)*	*alumnos*	*(%)*	*alumnos*	*(%)*	*alumnos*	*(%)*
Total	48.951	100	**13.746**	28,1	**20.370**	41,6	**14.835**	30,3
Artes e humanidades	4.418	9,0	558	12,6	2.454	55,5	1.406	31,8
Ciencias	4.438	9,1	799	18,0	2.489	56,1	1.150	25,9
Ciencias da saúde	8.970	18,3	1.491	16,6	6.356	70,9	1.123	12,5
Ciencias sociais e xurídicas	20.878	42,7	6.449	30,9	7.550	36,2	6.879	32,9
Enxeñaría e arquitectura	10.247	20,9	4.449	43,4	1.521	14,8	4.277	41,7

Máster

	Total		UDC		USC		UVIGO	
	alumnos	*(%)*	*alumnos*	*(%)*	*alumnos*	*(%)*	*alumnos*	*(%)*
Total	6.757	100	**2.361**	34,9	**2.244**	33,2	**2.152**	31,8
Artes e humanidades	595	8,8	99	16,6	274	46,1	222	37,3
Ciencias	700	10,4	187	26,7	328	46,9	185	26,4
Ciencias da saúde	502	7,4	121	24,1	302	60,2	79	15,7
Ciencias sociais e xurídicas	3.063	45,3	983	32,1	1.025	33,5	1.055	34,4
Enxeñaría e arquitectura	1.897	28,1	971	51,2	315	16,6	611	32,2

(1) Inclúe só alumnos das universidades públicas

(2) datos provisionais

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.19.

mento no número de persoas matriculadas en estudos de máster.

A Universidade de Santiago de Compostela segue a ser a que ten un maior número de alumnos, con 22.614 persoas, o 41% dos universitarios galegos, seguida pola de Vigo, 16.987 alumnos (30%) e a da Coruña, con 16.107 alumnos (29% do total). O 42,7% dos estudantes matriculados en graos nas universidades galegas seguen estudos pertencentes ás ciencias sociais e xurídicas, seguíndolle en importancia as enxeñarías e arquitectura, que acollen o 20,9% do alumnado, e as ciencias da saúde, cun 18,3% (**cadro 5.1.19.**).

No que respecta á distribución por xénero do alumnado matriculado, os datos provisionais para o curso 2023-2024, mostran como o 57,3% do total de matriculados en graos e o 54,7% en másteres son mulleres. A porcentaxe máis elevada de mulleres rexístrase nas ramas de ciencias da saúde, cun 76,2% de mulleres nos graos e o 73,9% nos másteres, por diante das artes e humanidades, onde en torno ao 70% dos matriculados, tanto en graos coma másteres, son mulleres. No extremo oposto sitúanse as carreiras de enxeñaría e arquitectura, onde a presenza feminina cae ata o 30,7% no caso dos graos e o 28,2% nos másteres.

Atendendo á desagregación do alumnado segundo a súa nacionalidade, o **cadro 5.1.22.** amosa que no curso 2023-24 están matriculados no conxunto das universidades galegas un total de 2.453 alumnos e alumnas de nacionalidade estranxeira, un 27,3% máis que no curso anterior (526 alumnos e alumnas máis). Segundo os datos do Ministerio de Universidades, o 48,2% do alumnado estranxeiro procede dos países de América Latina e

Número de estudiantes matriculados por sexo e ramas de ensino (1)

Grao

	2023-2024			2022-2023 (1)		
	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Ambos sexos	Homes	Mulleres
Total	49.190	21.003	28.187	49.610	21.466	28.144
Ciencias Sociais e Xurídicas	21.034	8.033	13.001	21.470	8.274	13.196
Enxeñería e Arquitectura	10.330	7.420	2.910	10.420	7.607	2.813
Artes e Humanidades	4.418	1.395	3.023	4.434	1.392	3.042
Ciencias da Saúde	8.970	2.135	6.835	8.908	2.151	6.757
Ciencias	4.438	2.020	2.418	4.378	2.042	2.336

Máster

	2023-2024			2022-2023 (2)		
	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Ambos sexos	Homes	Mulleres
Total	6.777	3.066	3.711	6.715	3.021	3.694
Ciencias Sociais e Xurídicas	3.077	1.115	1.962	3.145	1.125	2.020
Enxeñería e Arquitectura	1.903	1.318	585	1.814	1.261	553
Artes e Humanidades	595	181	414	570	165	405
Ciencias da Saúde	502	131	371	483	143	340
Ciencias	700	321	379	703	327	376

(1) Inclué o total de alumnos de universidades públicas, privadas, presenciais e non presenciais

(2) Os datos do curso 2023-24 son provisionais

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.20.

Caribe (1.183 alumnos), superando novamente aos estudantes de nacionalidade comunitaria, que representan o 20,8% (510 persoas).

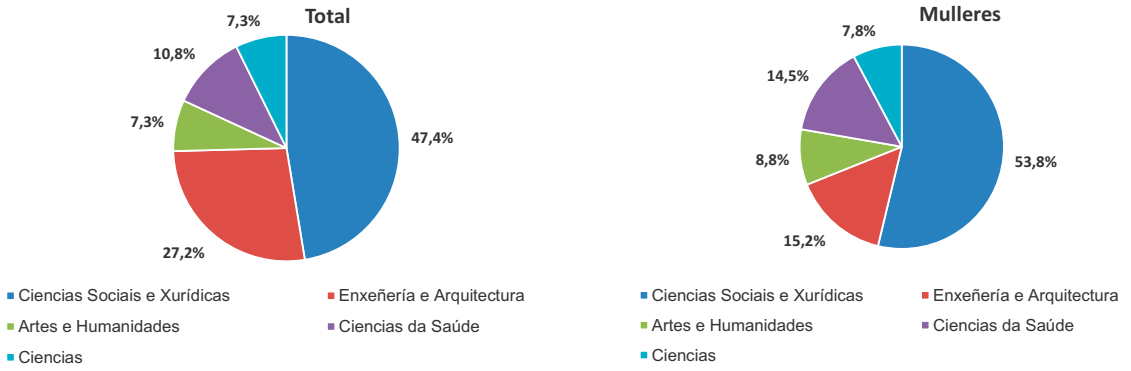
A Universidade de Santiago de Compostela é a que acolle ao maior número de alumnos estranxeiros, co 39,2% do alumnado estranxeiro matriculado no sistema universitario galego (961 alumnos e alumnas), seguida polo 33% da UDC (810 persoas) e o 27,8% da Universidade de Vigo (682 estudantes). A USC é a que rexistra o maior peso relativo do alumnado estranxeiro no caso dos estudos de grao (42,1%) e a UDC salienta no caso dos másteres ao acoller ao 40% do total do alumnado estranxeiro.

Os datos provisionais para o curso 2023-24, mostran que en todas as universidades galegas se rexistra un aumento no alumnado estranxeiro matriculado tanto en grao como en másteres. No que respecta aos graos, o incremento máis acusado tanto en termos absolutos como relativos rexístrase na UDC, con 100 matrículas máis, seguida da USC con 80 máis e a UVigo con 48 máis. No que respecta aos másteres, a USC con 118 matrículas máis é a que rexistra o maior incremento en relación ao curso anterior, seguida da UDC, 99 máis, e a UVigo con 81 persoas estranxeiras matriculadas en másteres máis en relación ao curso anterior.

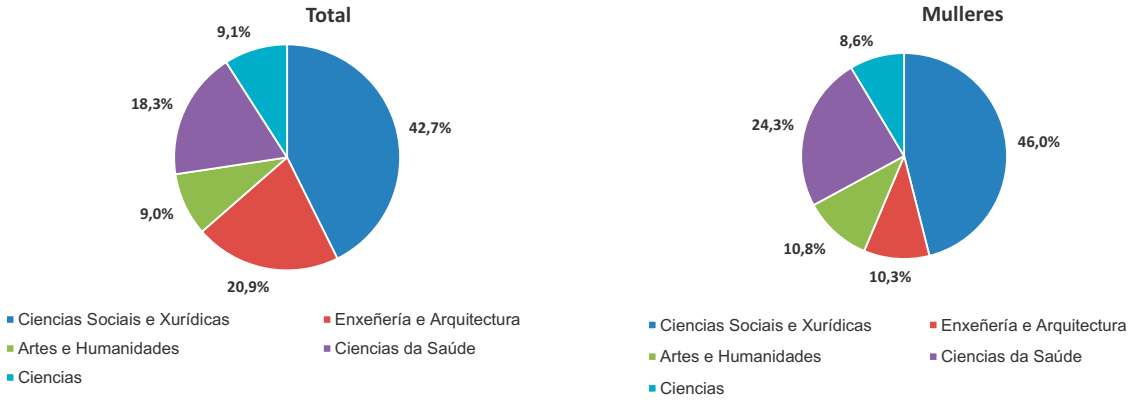
No que respecta ao persoal docente e investigador nas universidades galegas, o **cadro 5.1.23.** reflicte un aumento no curso 2023-2024 (último dispoñible) ata as 5.432 persoas, 40 máis que no curso anterior. Este aumento é consecuencia fundamentalmente do incremento do número de docentes con contratos de duración indefinida (83 máis que no curso anterior), que compensan as caídas no número de contratos de duración determinada

Alumnado matriculado en 1º e 2º ciclo e grao no Sistema Universitario Galego 2007-08 e 2023-24. Distribució porcentual segundo ramas de ensino

Curso 2007-08

Curso 2023-24 (1) (2)

(1) Os datos do curso 2023-24 son provisionais e corresponden a universidades públicas

(2) Dende o curso 2018-19 desaparecen o 1º e 2º ciclo

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.21.

Alumnado estranxeiro matriculado nas universidades no curso 2023-24 (1)

	Total	UDC	USC	UVigo
Graos	1.374	378	579	417
Unión Europea	415	65	256	94
Resto de Europa	41	9	20	12
EE.UU e Canadá	4	-	1	3
América Latina e Caribe	591	214	170	207
Norte de África	179	52	75	52
Resto de África	27	8	6	13
Asia e Oceanía	117	30	51	36
Másteres	1.079	432	382	265
Unión Europea	95	35	29	31
Resto de Europa	35	16	6	13
EE.UU e Canadá	5	1	1	3
América Latina e Caribe	592	244	200	148
Norte de África	117	44	32	41
Resto de África	40	20	10	10
Asia e Oceanía	195	72	104	19

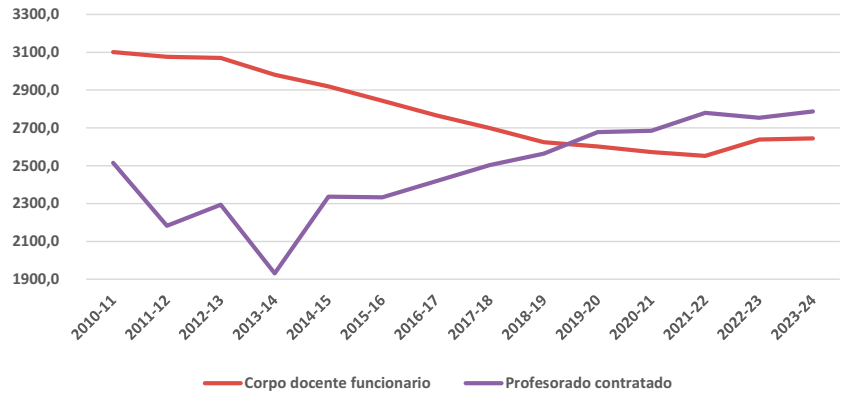
(1) Os datos son provisionais

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.22.

Persoal docente e investigador nas universidades 2010-24

	Cursos 2022-23	2023-24
Corpo docente funcionario	2.639	2.645
Profesorado contratado	2.753	2.787
contrato indefinido	828	911
contrato de duración determinada	1.894	1.852
Total personal docente e investigador	**5.392**	**5.432**

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.23.

Egresados nas universidades de Galicia e España: curso 2022-23

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Grao	7.856	2.978	4.878	201.759	78.919	122.840
Máster	3.514	1.442	2.072	153.119	61.484	91.635
Doutorado	556	274	282	11.784	5.911	5.873

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

■ 5.1.24.

(42 menos); en menor medida tamén se rexistra un incremento no número de docentes funcionarios que ascenden a 2.645 no curso 2023/24, seis máis que no curso anterior.

O número de persoas egresadas no curso 2022-23 ascendeu en Galicia a 11.926 persoas segundo os datos publicados polo Ministerio en Educabase, o que representa o 3,3% do total estatal. Neste último curso as mulleres egresadas supoñen o 60,6% do total galego, porcentaxe semellante á media estatal (60,1%).

Finalmente, atendendo á desagregación segundo nivel de estudo, o número de egresados e egresadas de grao ascende en Galicia ata as 7.856 persoas, 3.514 son egresados de máster e 556 de doutoramento. As mulleres representan o 62,1% dos egresados de grao, o 59% de máster e o 50,7% de doutoramento no curso 2022-2023.

Indicadores de resultados do sistema educativo

A estratexia europea en materia educativa para o período 2021-2030 fixa unha serie de prioridades que os Estados membros da Unión deben perseguir co fin de mellorar a calidade e a equidade dos seus sistemas educativos. Este marco establece metas concretas que abranguen diferentes etapas e aspectos da formación.

Entre os retos marcados atópanse a redución do baixo rendemento en competencias básicas como a lectura, as matemáticas ou as ciencias entre a mocidade de 15 anos, cun limiar fixado por debaixo do 15%. Tamén se pretende que, no mesmo horizonte temporal, esa porcentaxe non supere o 15% no que se refire ao baixo rendemento en alfabetización dixital en alumnos e alumnas de oitavo curso.

Outro dos obxectivos pasa por asegurar unha participación elevada na educación infantil, procurando que, antes do ingreso na escolarización obrigatoria, polo menos o 96% dos nenos e nenas entre 3 anos e esa idade estean xa integrados en programas educativos e de coidado.

No ámbito do abandono temperán, a previsión é que, de aquí a 2030, a porcentaxe de persoas que deixan os estudos ou a formación de forma prematura sexa inferior ao 9%. Ao mesmo tempo, espérase que un mínimo do 45% da poboación nova, de entre 25 e 34 anos, teña completado estudos de ensino superior.

Con prazos máis inmediatos, de cara a 2025, estímase que polo menos o 60% do alumnado que finaliza a Formación Profesional teña participado en experiencias de aprendizaxe no posto de traballo, e que un 47% dos adultos entre 25 e 64 anos se impliquen en

Nivel de formación da poboación: 2023-24 (1)

		Galicia	España
		(%)	
Inferior a 2ª etapa E.Secundaria			
	2023	35,5	35,8
	2024	34,4	35,1
2ª etapa E.Secundaria			
	2023	23,1	22,7
	2024	23,5	22,9
E. Superior			
	2023	41,4	41,4
	2024	42,2	42,0

(1) poboación entre 25 e 64 anos

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Explotación de las variables educativas de la EPA*

5.1.25.

actividades formativas ao longo do último ano.

No caso galego, para avaliar o cumprimento destes obxectivos, analizaranse indicadores relacionados co nivel educativo da poboación e co abandono temperán, xunto cos que reflicten o progreso e os resultados do alumnado dentro do sistema educativo regrado, desde o acceso ata a finalización das distintas etapas.

En relación ao nivel educativo da poboación, segundo as estimacións publicadas polo Ministerio de Educación e Formación Profesional a partir dos datos da Enquisa de Poboación Activa (**cadro 5.1.25.**), a porcentaxe de persoas entre 25 e 64 anos que teñen unha formación inferior á 2ª etapa de educación secundaria (ESO) descende en 2024 en Galicia ata o 34,4% fronte ao 35,5% do curso anterior. Esta porcentaxe é sete décimas inferior á media española (35,1%) e superior á media da Unión Europea-27, que se sitúa no 19,6%. A porcentaxe da poboación con estudos superiores aumenta e se sitúa en Galicia no 42,2%, porcentaxe similar á media española, aínda que superior á media europea (36,1%), situándose no 23,5% a poboación galega e no 22,9% a española coa segunda etapa de educación secundaria completada (44,3% na UE-27).

O **cadro 5.1.26.** mostra as taxas de actividade e desemprego segundo nivel formativo. Os datos da EPA reflicten que a maior nivel formativo maior taxa de actividade e menor taxa de desemprego. Por unha banda, mentres que a taxa de actividade para as persoas con estudios primarios terminados se sitúa en Galicia no 13,6%, entre as que teñen educación superior esta porcentaxe ascende ata o 78,7%, así mesmo a taxa de desemprego para os devanditos niveis formativos no ano 2024 é do 20,6% e 6,7%, respectivamente.
Tal como se sinalou anteriormente, dentro do novo marco estratéxico europeo en educación e formación (2021-2030) un indicador fundamental na avaliación do sistema educativo é o abandono educativo temperá, que se define como a porcentaxe de poboación entre 18 e 24 anos que non completou a segunda etapa de ensino secundario e non segue ningún tipo de formación.

No ano 2024, a taxa de abandono temperán da educación en Galicia ascendeu ao 10,8%, fronte ao 9,1% rexistrado no exercicio anterior. Este incremento representa unha alteración

Taxas de actividade e desemprego 2024. Distribución segundo nivel de formación.

Taxas de actividade

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
		(%)			(%)	
Total	**53,2**	**57,4**	**49,4**	**58,8**	**63,9**	**53,9**
Analfabetos	4,3	5,3	3,1	14,2	23,7	8,7
Estudios primarios incompletos	3,1	3,8	3,0	13,3	20,8	8,4
Educación primaria	13,6	21,2	8,1	21,9	30,7	14,9
Primeira etapa de educación secundaria e semellante	43,3	49,4	36,5	54,4	62,1	45,8
Segunda etapa de educación secundaria, con orientación xeral	52,0	55,5	48,6	55,7	59,5	52,1
Segunda etapa de educación secundaria con orientación profesional (inc. postsecundaria non superior)	74,6	78,2	70,5	72,9	77,6	68,0
Educación superior	78,7	77,9	79,4	78,6	79,0	78,2

Taxas de desemprego

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
		(%)			(%)	
Total	**9,4**	**8,8**	**10,0**	**11,3**	**10,2**	**12,7**
Analfabetos	62,5	33,3	100,0	33,1	22,1	50,5
Estudios primarios incompletos	25,0	22,2	31,3	26,5	23,9	30,7
Educación primaria	20,6	20,6	20,7	23,3	20,5	28,0
Primeira etapa de educación secundaria e semellante	11,6	10,5	13,3	15,5	13,1	19,2
Segunda etapa de educación secundaria, con orientación xeral	10,5	9,6	11,3	12,4	11,1	13,9
Segunda etapa de educación secundaria con orientación profesional (inc. postsecundaria non superior)	10,1	9,2	11,2	12,1	10,5	14,0
Educación superior	6,7	5,7	7,5	6,9	5,9	7,8

Fonte: INE, *Encuesta de Población Activa*

5.1.26.

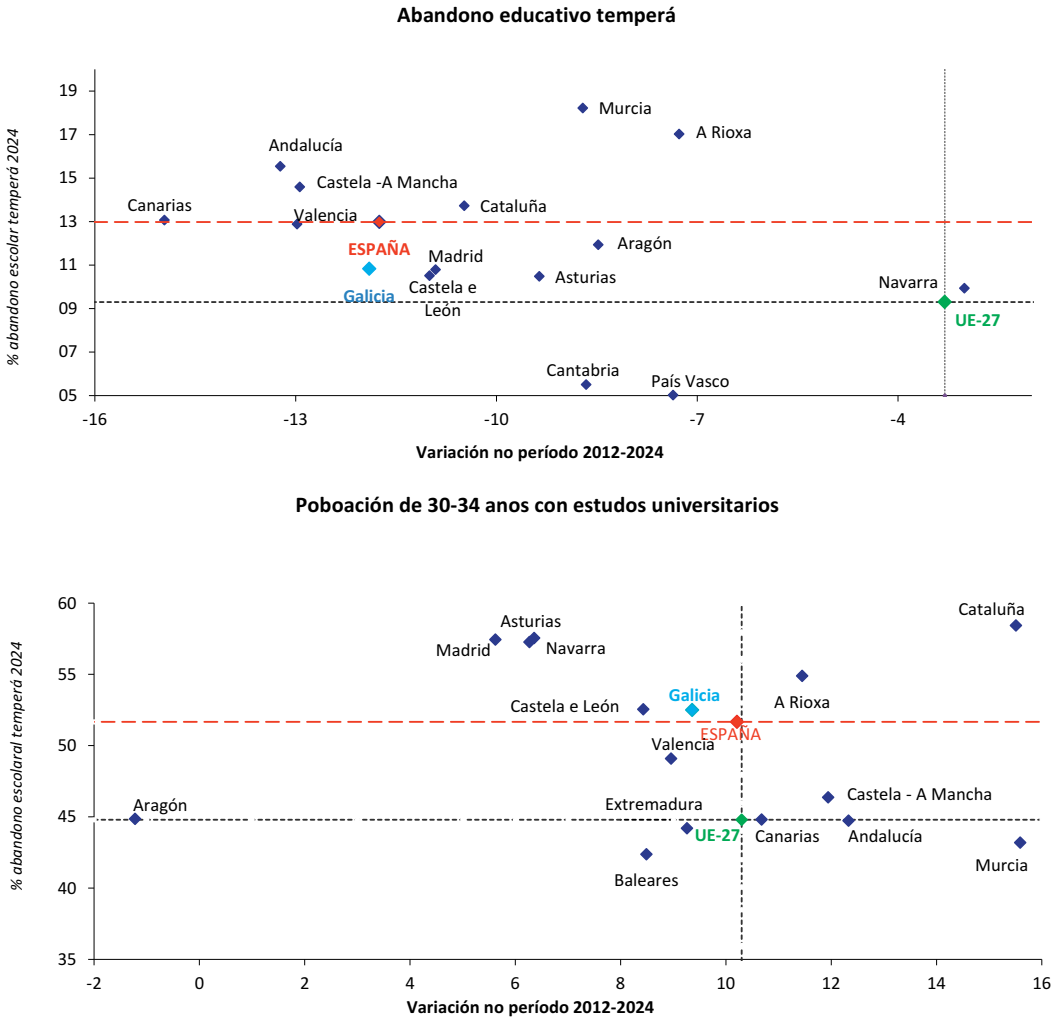
na tendencia descendente mantida de forma case continua desde o ano 2012, cun único repunte puntual no ano 2022. A pesar do citado incremento, a taxa de abandono temperá en Galicia segue sendo 2,2 puntos porcentuais inferior á media estatal (13%). No conxunto da UE-27 este indicador sitúase no 9,3%, dúas décimas menos que no ano anterior.

O aumento experimentado na porcentaxe de abandono escolar no último ano sitúa a Galicia lonxe do obxectivo de acadar unha porcentaxe inferior ao 9% no ano 2030 para o conxunto da UE. Comparado co resto das CC.AA., Galicia sitúase como a sexta Comunidade Autónoma, xunto con Castela-León, con menor abandono educativo temperá, por detrás de País Vasco, Cantabria, Navarra, Madrid e Asturias.

A desagregación por sexos mostra que a taxa de abandono é moi superior no caso dos homes que no das mulleres, aumentando o diferencial existente entre os dous sexos. Dunha banda, a taxa de abandono educativo temperá no caso dos homes é do 15% no ano 2024 en tanto que a das mulleres acada o 6,5%; en relación ao ano anterior, a taxa de abandono temperá das mulleres aumenta en catro décimas porcentuais, aumentando por contra a taxa masculina en 4,3 puntos porcentuais.

Outro dos indicadores do marco estratéxico en educación e formación 2021-2030 é a por-

Abandono educativo temperá e poboación con estudos universitarios nas CC.AA. 2012-24

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes

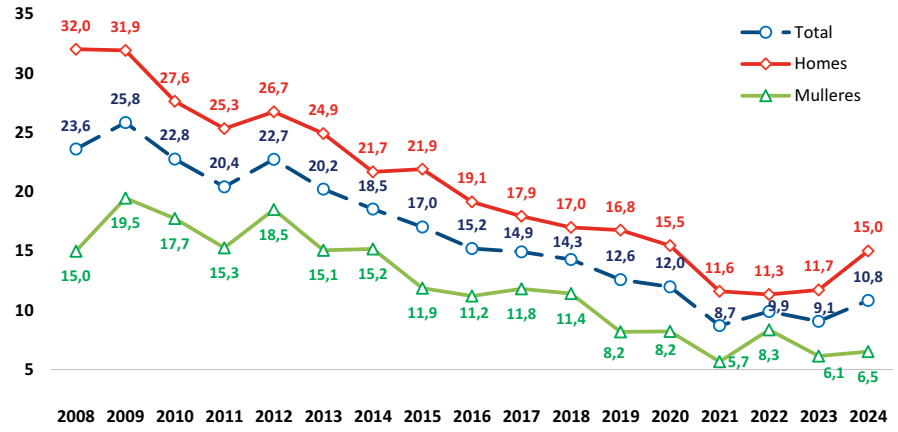
5.1.27.

centaxe de poboación de 25 a 34 anos que ten terminado algunha forma de estudos superiores. Para o conxunto da Unión Europea o obxectivo proposto é de acadar no ano 2030 ao menos o 45% da poboación entre 25 e 34 anos.

O 53% da poboación galega con idades comprendidas entre os 25 e 34 anos posuía estudos superiores, porcentaxe que se mantén levemente por riba da media española (52,6%) así como da media da UE-27 (44,2%). As mulleres presentan unha porcentaxe superior á dos homes, situándose en Galicia no 63,4% nas mulleres e no 42,8% nos homes, o que supón un diferencial de 20,6 puntos a favor das mulleres (11,2 puntos en España e 10,8 puntos na UE-27).

No ano 2024, Galicia é a oitava C.A. con maior proporción de poboación de 25 a 34 anos con educación superior, tras o País Vasco (67,8%),

Abandono educativo temperá en Galicia 2008-2024(1)

(1) poboación entre 18 e 24 anos que non completou o nivel de ensino secundario 2ª etapa e non segue ningún tipo de educación-formación

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Explotación de las variables educativas de la EPA*

5.1.28.

Cantabria (61,8%), Navarra (60,4%), Madrid (58,6%), Asturias (58%), A Rioxa (57,7%) e Cataluña (57,5%). En todas as CC.AA. a porcentaxe de mulleres con estudos superiores é máis elevada que no caso dos homes, sendo Galicia a C.A. cun maior diferencial (20,6 puntos de diferencia), seguida por A Rioxa cun diferencial de 16,7 puntos porcentuais.

A continuación procédese á análise dos principais indicadores vinculados ao proceso de escolarización. Entre eles inclúense a taxa neta de escolarización, a taxa de idoneidade, a repetición de curso e a transición cara aos estudos postobrigatorios. Así mesmo, preséntanse os principais indicadores referidos ao ámbito universitario, como as taxas de adecuación e preferencia (demanda), así como as taxas de rendemento, abandono e cambio de titulación.

Por taxa neta de escolarización enténdese a relación porcentual entre o alumnado dunha idade determinada e a poboación total nesa mesma idade. Segundo o informe 2024 do Consello Escolar do Estado con datos para o curso 2022-2023, Galicia presenta taxas netas de escolarización superiores á media estatal para os 3 e 16 anos, así como para os 17 anos no caso da educación secundaria postobrigatoria e da educación de adultos. Neste senso, todas as CCAA presentan unha escolarización superior ao 90% da poboación de tres anos (97,1% en Galicia). Aos 16 anos, a taxa neta supera o 96% en Galicia e todas as CCAA superan amplamente o 90%. A taxa de escolarización aos 17 anos, que constitúe un bo indicador inverso do abandono educativo temperá xunto á taxa de idoneidade á mesma idade, ascende en Galicia no último curso ata o 87,5%, o que a sitúa como a cuarta CA co valor máis elevado tras País Vasco, Castela e León e Cantabria.

Outro indicador é a taxa de idoneidade, considerada como a porcentaxe de alumnos que cursarían a etapa educativa coa idade teórica correspondente. O **cadro 5.1.30.** amosa que no curso 2022-23, último dato dispoñible, as taxas de idoneidade entre os oito e quince

Egresados nas universidades de Galicia e España: curso 2022-23

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Grao	7.856	2.978	4.878	201.759	78.919	122.840
Máster	3.514	1.442	2.072	153.119	61.484	91.635
Doutorado	556	274	282	11.784	5.911	5.873

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

5.1.29.

Taxas de idoneidade en Galicia e España no curso 2022-23 (1)

	8 anos	10 anos	12 anos	14 anos	15 anos
			(%)		
Galicia	**95,2**	**92,8**	**89,4**	**79,7**	**78,1**
Homes	94,6	91,7	87,1	76,6	76,2
Mulleres	96,1	93,7	91,3	83,4	81,9
España	**94,3**	**91,7**	**88,4**	**78,1**	**75,4**
Homes	94,3	92,0	87,7	76,3	74,5
Mulleres	95,0	92,7	90,0	81,7	78,7

(1) porcentaxe de alumnos matriculados no curso que lle corresponde pola súa idade

Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Las cifras de la educación en España*

5.1.30.

anos van descendendo dende o 95,2% aos oito anos ata o 78,1% aos quince, o que indica que en torno a dous de cada dez alumnos galegos de quince anos non están matriculados no cuarto curso da ESO que lle correspondería por idade.

Atendendo á distribución segundo sexos, tanto en Galicia como en España as taxas de idoneidade son sempre superiores no caso das mulleres que no dos homes. As taxas de idoneidade feminina en Galicia sitúase por riba da media estatal nos diferentes grupos de idade. No que respecta ás taxas de idoneidade masculinas en Galicia son inferiores á media estatal para os 10 e 12 anos.

En paralelo á taxa de idoneidade, a taxa de repetición defínese como a porcentaxe do alumnado que non promociona dun curso ao seguinte e reflicte o transito dos estudantes pola súa escolarización. O peso relativo do estudante repetidor respecto ao alumnado matriculado en educación primaria aumenta no curso 2022-23 en Galicia ata o 0,7%, porcentaxe que é catro décimas inferior á rexistrada no conxunto do Estado. Comparado co resto das CC.AA. tan só dúas Comunidades presentan unha taxa inferior á galega: Cataluña (0,4%) e Asturias (0,6%).

O **cadro 5.1.31.** mostra as taxas de repetición con respecto ao alumnado matriculado en cada curso. Neste senso, as taxas máis acusadas prodúcense na ESO, onde o 6,4% do alumnado repite algún curso (7,7% no curso anterior), cinco décimas menos que no conxunto do Estado, o que a coloca no posto sé-

Porcentaxe de alumnado repetidor con respecto ao alumnado matriculado en cada curso. Cursos 2019-20, 2020-21, 2021-22 e 2022-23

	Curso 2022-23		Curso 2021-22		Curso 2020-21		Curso 2019-20	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
				(%)				
Educación primaria								
Algún curso de Primaria	0,7	1,1	1,9	2,2	0,7	1,2	1,9	2,3
Primeiro de Primaria	1,8	2,3	2,1	2,6	1,1	1,6	2,4	2,9
Terceiro de Primaria	1,1	1,7	1,9	2,0	0,5	1,0	1,8	2,2
Sexto de Primaria	1,1	1,7	1,9	2,0	0,8	1,5		
Educación secundaria obrigatoria								
Algún curso da ESO	6,4	6,9	7,7	7,5	2,5	4,1	8,6	8,4
Primeiro da ESO	7,1	7,3	7,3	7,3	3,2	5,0	9,3	8,8
Segundo da ESO	6,0	6,9	8,4	8,3	2,5	4,4	8,1	8,5
Terceiro da ESO	6,8	7,0	8,5	7,9	2,3	3,8	9,4	8,6
Cuarto da ESO	5,6	6,5	6,7	6,5	1,8	3,1	7,5	7,3
Bacharelato								
Algún curso de Bacharelato	4,5	5,9	5,2	6,9	1,2	3,2	6,2	7,8
Primeiro de Bacharelato	2,6	4,8	3,5	5,0	0,9	2,4	4,5	5,6
Segundo de Bacharelato	6,4	7,2	7,0	8,9	1,5	4,1	8,1	10,3

Fonte: Consejo Escolar del Estado. *Informe 2024*

5.1.31.

timo respecto ao resto das CC.AA. No concernente ao bacharelato, a taxa de repetición ascende ata o 4,5% no caso do bacharelato (5,2% no curso 2021-22) fronte ao 5,9% en España, sendo a cuarta CA coa taxa máis reducida por detrás do País Vasco (3,4%), A Rioxa (3,9%) e Navarra (4,1%).

As taxas de repetición máis elevadas rexístranse en primeiro e terceiro da ESO, cunha porcentaxe de alumnado repetidor en Galicia do 7,1% e 6,8%, respectivamente; situándose a continuación algún curso da ESO, cun 6,4%, mesma porcentaxe que segundo de bacharelato. Como amosa o devandito **cadro 5.1.31.**, no conxunto de España as taxas de repetición son máis elevadas que en Galicia tanto en primaria e secundaria como en bacharelato.

No sistema educativo español a idade de 16 anos marca a idade teórica de inicio da educación secundaria superior (bacharelato ou ensinanzas de carácter profesional de grao medio); é dicir, a partir desta idade iníciase a transición ás ensinanzas postobrigatorias. Para estudar estas transicións utilízanse as taxas netas de escolarización de 16 a 17 anos por niveis de ensinanza. No curso 2022-23, último dispoñible, Galicia sitúase como a terceira Comunidade autónoma coa taxa neta de escolarización aos 17 anos máis elevada, cun 93,8%, tan só por detrás do País Vasco e Castela e León; o 5,7% escolarizado en educación obrigatoria, o 87,5% en educación postobrigatoria e un 0,6% en educación de persoas adultas.

En relación cos indicadores asociados aos resultados académicos nos distintos niveis ou etapas educativas, estes calcúlanse a partir da taxa bruta de graduación. Esta taxa defínese como a relación entre o número de estudantes que completan un determinado nivel educativo, con independencia da súa idade, e a poboación correspondente á idade teórica de inicio do último curso dese nivel.

O **cadro 5.1.32.** mostra as taxas brutas de poboación que se gradúa, que, para o curso 2022-23, mostran datos para Galicia superio-

Taxa bruta de poboación que se gradúa 2022-23. Distribución segundo ensinanza/titulación

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
ESO	82,4	77,8	87,1	81,6	77,9	85,4
ESO persoas adultas	5,9	5,3	6,5	6,2	5,5	7,0
Bacharelato	63,9	56,7	71,5	55,6	48,5	63,2
Profesional básico	6,9	9,4	4,2	4,3	5,8	2,8
Técnico (1)	29,2	30,4	27,8	27,7	27,8	27,7
Técnico superior (2)	36,5	37,5	35,5	35,1	33,4	37,0
Grao	34,4	25,3	44,2	40,3	30,6	50,7
Máster oficial	15,1	12,0	18,4	30,1	23,4	37,2

(1) Considérase o alumnado graduado en Ciclos Formativos de Grao Medio de FP e de Artes Plásticas e Deseño e EE. Deportivas de Grao Medio.
(2) Considérase o alumnado graduado en Ciclos Formativos de Grao Superior de FP e de Artes Plásticas e Deseño e EE. Deportivas de Grao Superior.
Fonte: Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, *Las cifras de la educación en España*

■ 5.1.32.

res á media española en todos os niveis educativos agás na ESO para persoas adultas, nos de grao e másteres oficiais. A distribución destas taxas por xénero mostra que, tanto para Galicia como para o conxunto do Estado, estas taxas brutas de poboación que se gradúa é superior no caso das mulleres, agás en Profesional básico, Técnico medio e Técnico superior, esta último só no caso de Galicia.

No que á porcentaxe do alumnado que finaliza os estudios da ESO respecto ao total do alumnado matriculado se refire, os datos recollidos no informe "Las cifras de la educación en España. Curso 2022-23" (edición 2025) reflicten que Galicia presenta un valor do 82,4%, o que supón oito décimas por riba da media estatal, acadando este indicador o 77,8% no caso dos homes (77,9% en España) e o 87,1% no das mulleres (85,4% en España).

As taxas brutas da poboación que obtén o graduado en ESO a través da educación secundaria para persoas adultas (relación porcentual entre o alumnado que finaliza estes estudios –calquera que sexa a súa idade– e a poboación de 18 anos, que é a idade teórica do comezo do último curso destes estudios) sitúase no 5,9% fronte ao 6,2% no conxunto do Estado.

Dentro dos indicadores universitarios, o **cadro 5.1.33.** mostra a taxa de rendemento, abandono, cambio e idoneidade a nivel universitario. Segundo reflicte o Ministerio de Educación y Formación Profesional, a taxa de rendemento do alumnado matriculado no sistema universitario galego en estudos de grado, que mide a relación entre os créditos superados e os créditos matriculados, sitúase no curso 2022-23 (último dato dispoñible) no 76,8%, a quinta porcentaxe máis baixa de todas as CC.AA. (79% en España) tras Andalucía, Baleares, Asturias e Canarias. As mulleres presentan valores superiores aos homes en todas as Comunidades Autónomas, situándose en Galicia en 81,7% e 70,2%, respectivamente. No conxunto do Estado a taxa de rendemento entre as mulleres ascende a 82,6%, fronte aos 74,2% no dos homes.

A taxa parcial de abandono do alumnado de grao no primeiro ano de estudio (porcentaxe de estudantes que accedeu a unha determinada titulación e que a abandona no primeiro ano) foi no devandito curso de 16,7% para a

Indicadores universitarios en Galicia e España 2022/23 (1)

Estudos de grado

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
		(%)			(%)	
Taxa de rendemento	76,8	70,2	81,7	79,0	74,2	82,6
Taxa parcial de abandono 1º ano (cohorte entrada 2020-21)	16,7	20,9	13,6	22,0	24,9	19,8
Taxa parcial de cambio 1º ano (cohorte entrada 2020-21)	7,9	9,1	6,9	8,5	9,4	7,8
Taxa de idoneidade (cohorte entrada 2018-19)	42,3	28,3	53,2	41,4	31,2	49,7

Estudos de máster

	Galicia			España		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
		(%)			(%)	
Taxa de rendemento	86,3	83,7	88,3	88,4	86,2	90,1
Taxa parcial de abandono 1º ano (cohorte entrada 2020-21)	8,2	10,1	6,7	9,7	11,4	8,5
Taxa parcial de cambio 1º ano (cohorte entrada 2020-21)	1,6	2,1	1,2	1,1	1,4	0,9
Taxa de idoneidade (cohorte entrada 2022-23)	70,7	67,0	73,2	73,0	69,8	75,0

(1) Total Universidades públicas presenciais

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, *Estadísticas e Informes Universitarios*

5.1.33.

cohorte de estudantes do 2020-21 (22% para o conxunto das universidades públicas españolas). No caso das mulleres, esta porcentaxe é do 13,6% (19,8% en España), situándose no 20,9% no dos homes (24,9% de media estatal).

A taxa de cambio no primeiro ano de estudio aumenta levemente no último ano en Galicia, situándose no 7,9%, porcentaxe inferior á media das universidades públicas españolas (8,5%). Entre as alumnas galegas a taxa de cambio é do 6,9%, e no caso dos homes, do 9,1% (7,8% e 9,4% en España, respectivamente).

A taxa de idoneidade dos estudantes de grao, entendida como a porcentaxe de estudantes que finalizan o grado no tempo previsto, é no curso 2019-20, último dispoñible, do 42,3%, porcentaxe superior á media estatal (41,4%).

Finalmente, destacar que a taxa de idoneidade para os estudantes de máster que se matricularon no curso 2022-23 foi en Galicia do 70,7%, 2,3 puntos por debaixo da media estatal (73%). ❑

5.2. Investigación e tecnoloxía

Ao longo deste capítulo analízanse os principais indicadores relacionados coa investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i) en Galicia, así como a eficiencia e o impacto do investimento público e privado neste ámbito. A información presentada permite avaliar tanto o esforzo realizado como os resultados acadados, situando á Comunidade Autónoma en relación ao conxunto do Estado.

Neste contexto, examínase en primeiro lugar o valor do Indicador Sintético Global da Nova Economía (ISNE), que ofrece unha visión agregada do grao de implantación da nova economía en Galicia, considerando dimensións como a innovación empresarial, a dixitalización dos fogares e a modernización das administracións públicas. A continuación, analízanse indicadores clave como o gasto interno en I+D, a súa distribución por sectores executores e o seu peso sobre o PIB, así como o número de persoas dedicadas á I+D en equivalencia a xornada completa, con especial atención ao sector empresarial e ao ensino superior.

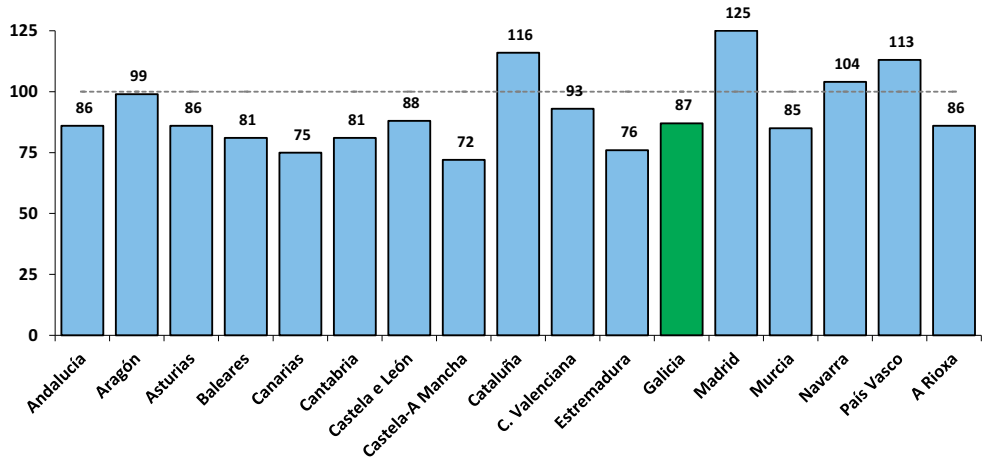
Complementariamente, revísase o grao de internacionalización das empresas de alta tecnoloxía, como indicador relevante da competitividade exterior da economía galega, e os rexistros de propiedade industrial, que permiten medir o aproveitamento e transferencia do coñecemento xerado.

Tamén se recollen os principais datos sobre o orzamento destinado á I+D+i e á sociedade da información, así como o peso do alumnado nas titulacións técnicas e científicas, aspectos que condicionan a evolución futura deste ecosistema.

Indicadores de I+D+i

No marco dos indicadores vinculados á I+D+i, cómpre destacar o Indicador Sintético Global da Nova Economía (ISNE), desenvolvido polo Centro de Predición Económica (Ceprede) da Universidade Autónoma de Madrid. Trátase dun instrumento de referencia que agrega un conxunto de indicadores representativos do

Indicador sintético global da Nova Economía 2024. Comparativa de CC.AA. España=100

Fonte: CEPREDE, *Penetración regional de la nueva economía*

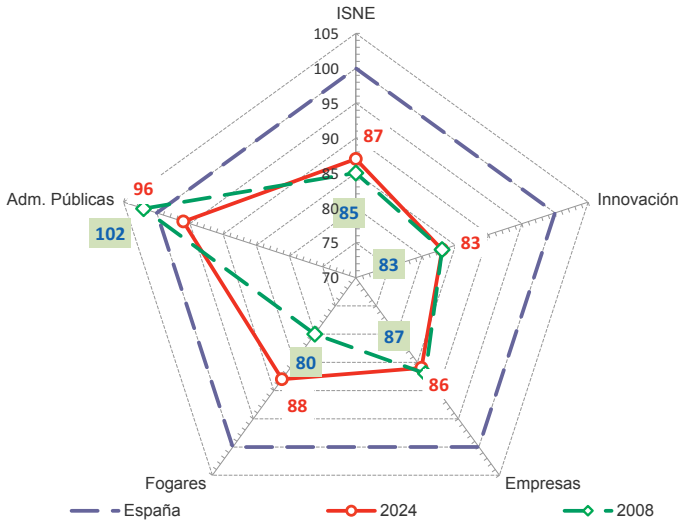
5.2.1.

avance da innovación tecnolóxica e da consolidación da nova economía no ámbito empresarial, nos fogares e nas administracións públicas. O **cadro 5.2.1.** reflicte que no ano 2024 Galicia ocupa unha posición relativa intermedia en comparación co resto das Comunidades Autónomas, acadando un valor de 87 (media estatal igual a 100), o que a sitúa como a oitava Comunidade con maior valor do ISNE. O cuarteto das CCAA líderes nesta materia está composto por Madrid, Cataluña, País Vasco e Navarra, todas por encima dos 100 puntos no ISNE. No ano 2008 este indicador presentaba en Galicia un valor de 85, o que a situaba no posto décimo terceiro.

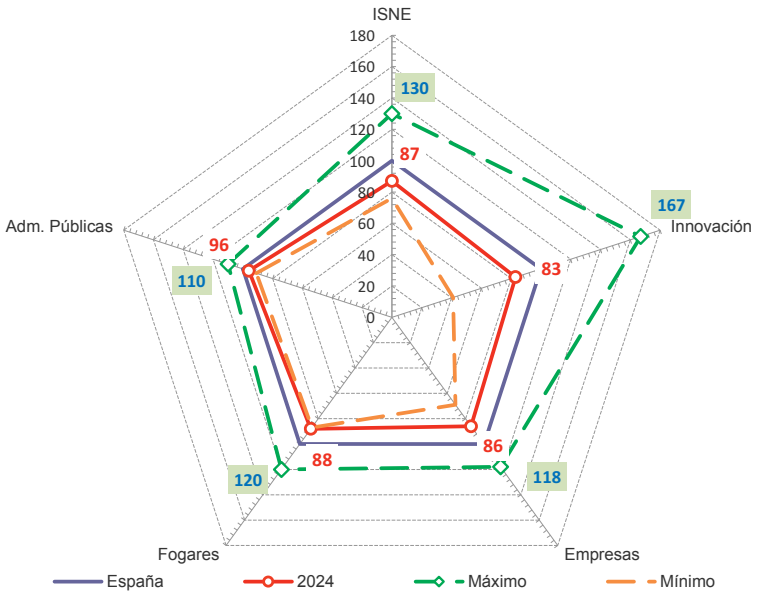
Atendendo á penetración e uso das TIC, os distintos compoñentes do indicador sitúanse por baixo do nivel medio do conxunto do Estado (España = 100). Dunha banda, o indicador sintético de innovación presenta un valor de 83 puntos sobre 100, igual que no ano anterior, lonxe do valor experimentado en Madrid (151), País Vasco (145), Navarra (136) ou Cataluña (125). O indicador correspondente ás administracións públicas aumenta no último ano ata os 96 puntos, dous máis que no ano anterior (Cataluña presenta o máximo valor con 109), así mesmo mantense estable o indicador correspondente ás empresas para situarse en 86 puntos sobre cen, presentando as CC.AA. de Madrid (117), Cataluña (116) e País Vasco (106) os valores máis elevados, e as únicas tres por encima de 100 puntos. Por último, o índice relativo aos fogares aumenta no último ano, acadando un valor de 87 puntos fronte aos 86 do ano anterior (Madrid e Cataluña, con 119 e 111 puntos, respectivamente, son as CC.AA. co indicador máis elevado).

No que respecta ao dinamismo do esforzo innovador recente, destacan Asturias, cunha medra interanual do 3,2%, A Rioxa cun aumento do 2,2% e Cataluña e Murcia cun incremento do 1,6%. Galicia presenta no último ano un dinamismo inferior ao do conxunto do Estado, cunha medra do 0,2%, fronte ao 0,3% de crecemento medio en España (**cadro 5.2.3.**).

Posicionamento de Galicia no ISNE 2008 e 2024

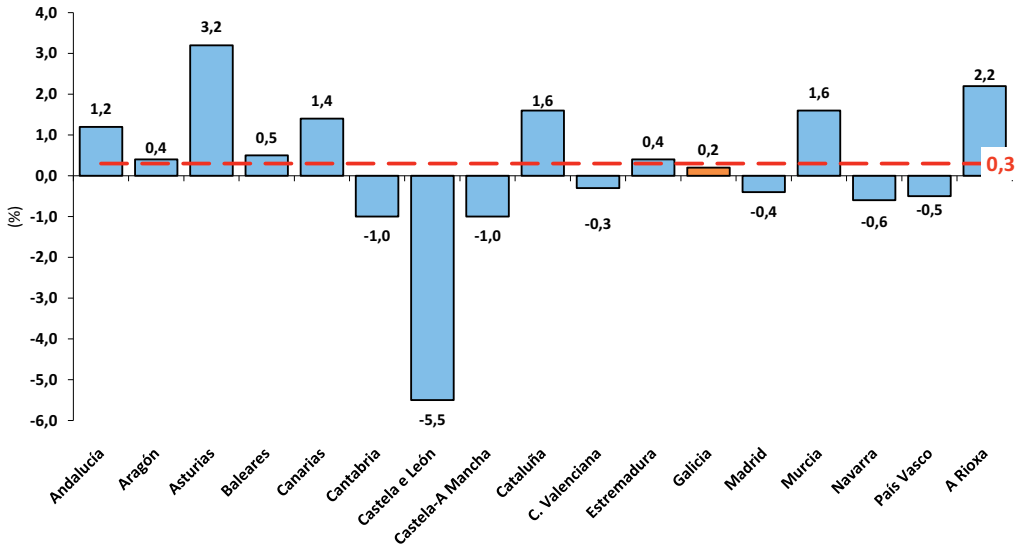
Posicionamento de Galicia no ISNE 2023. Valores máximos e mínimos

Fonte: CEPREDE, *Penetración regional de la nueva economía*

5.2.2.

Dinamismo do esforzo innovador 2024. Comparativa de CC.AA

Fonte: CEPREDE, *Penetración regional de la nueva economía*

5.2.3.

• Gasto interno en actividades de investigación e desenvolvemento

Unha das maneiras de valorar o esforzo realizado para incrementar o peso das actividades de I+D no conxunto da economía consiste na medición do investimento destinado a estas actividades, sen distinción da súa orixe, xa sexa pública ou privada, nacional ou estranxeira.

O gasto interno en actividades de investigación e desenvolvemento en Galicia continúa a súa tendencia ascendente en 2023 (último dato dispoñible), rexistrando unha taxa interanual superior á media estatal. Cun incremento do 28,2%, 12,4 puntos porcentuais por riba do crecemento experimentado a nivel nacional, o gasto en I+D acada os 963 millóns de euros, o que representa o 4,3% do gasto total no Estado. Como se ilustra no **cadro 5.2.4.**, o investimento en actividades de I+D en España está fortemente concentrado nas comunidades de Madrid e Cataluña, que xuntas absorben o 51% do gasto global.

O incremento de 212 millóns de euros do gasto interno en I+D en Galicia ven explicado fundamentalmente pola medra do 44% do gasto en I+D por parte da Ensinanza Superior, en torno a 113 millóns de euros máis, e do sector de empresas, cun incremento do 20% respecto ao ano anterior, o que equivale a 77 millóns de euros máis (**cadro 5.2.5.**).

No ano 2023, a taxa de variación interanual do PIB de Galicia situouse no 1,8%. Como consecuencia do importante incremento do investimento en actividades de I+D, a rateo de gasto en I+D sobre o PIB alcanzou o 1,24%. Tal como se recolle no gráfico 5.2.6., Galicia continúa a presentar un esforzo investidor en I+D inferior tanto á media da Unión Europea (2,22%) como á media estatal (1,49%). Esta rateo achégase, con todo, ao obxectivo intermedio establecido no Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030, que fixa unha meta do 1,3% do PIB en 2025 e do 2% en 2030.

Os datos presentados no **cadro 5.2.7.** para o ano 2023 permiten observar a relación entre

Gastos internos totais e persoal en I+D nas CC.AA. 2022-23

	Gastos			Persoal (1)		
	2023	*(% / total)*	23/22	2023	*(% / total)*	23/22
	(en miles de euros)		*(%)*			*(%)*
Andalucía	2.285.666	10,2	20,9	32.474	11,5	13,9
Aragón	543.624	2,4	21,6	8.058	2,9	10,1
Asturias	278.980	1,2	28,1	4.715	1,7	30,3
Baleares	201.008	0,9	22,4	3.526	1,2	8,9
Canarias	309.304	1,4	13,9	4.644	1,6	10,1
Cantabria	161.454	0,7	16,6	2.527	0,9	11,8
Castela e León	963.634	4,3	11,1	11.741	4,2	0,3
Castela-A Mancha	332.831	1,5	6,0	3.943	1,4	-11,4
Cataluña	5.364.909	24,0	11,1	60.173	21,3	2,4
C. Valenciana	1.713.279	7,7	15,3	25.290	9,0	10,2
Estremadura	179.329	0,8	13,5	2.655	0,9	-10,9
Galicia	**962.801**	**4,3**	**28,2**	**13.856**	**4,9**	**12,2**
Madrid	6.039.560	27,0	17,7	69.886	24,7	8,4
Murcia	426.454	1,9	10,1	7.346	2,6	2,6
Navarra	446.706	2,0	9,0	5.921	2,1	10,7
País Vasco	2.062.113	9,2	16,3	23.997	8,5	6,9
A Rioxa	96.928	0,4	17,7	1.413	0,5	-4,0
Ceuta e Melilla	10.573	0,0	-	252	0,1	93,0
Total	**22.379.153**	**100**	**15,8**	**282.415**	**100**	**7,2**

(1) persoal en equivalencia a xornada completa

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.4.

Gastos internos totais e persoal en I+D 2022-23

	2023			2022		
	I+D interna		Persoal (1)	I+D interna		Persoal (1)
	(en miles de euros)	*(% G/E)*		*(en miles de euros)*	*(% G/E)*	
Empresas	460.586	3,7	6.618,8	383.914	3,5	5.720,6
Administración Pública	127.572	3,2	1.968,2	103.451	3,1	1.737,0
Ensinanza Superior	371.362	6,5	5.205,9	258.791	5,2	4.817,3
IPSFL	3.282	5,3	63,4	4.890	7,3	74,6

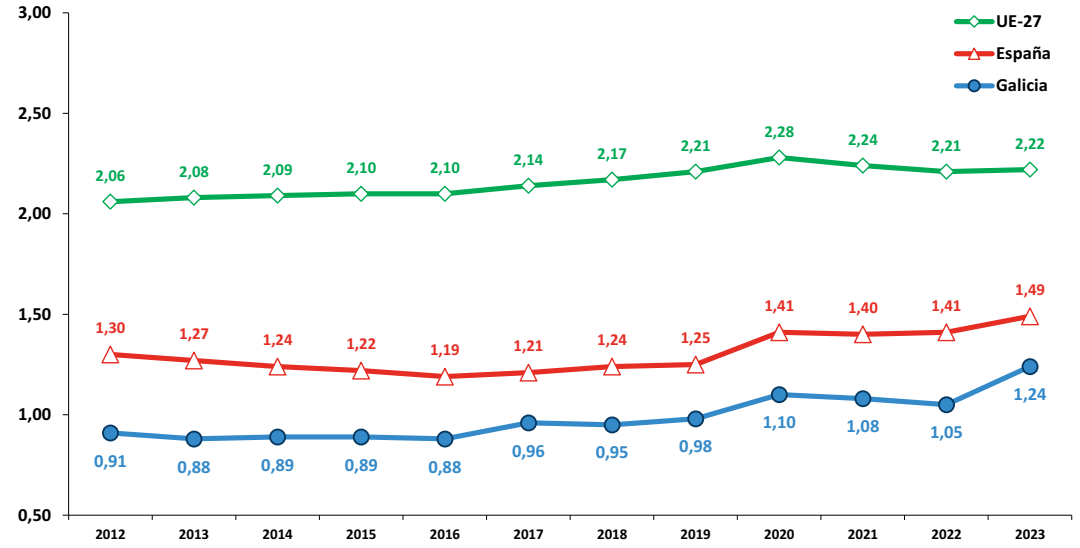
(1) persoal en equivalencia a xornada completa

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.5.

o PIB per cápita e o esforzo investidor en I+D (medido como porcentaxe do PIB dedicado a investigación e desenvolvemento) nas comunidades autónomas de España. A análise revela que comunidades como País Vasco, Madrid, Navarra e Cataluña presentan PIBs per cápita claramente por riba da media estatal e, á vez, un esforzo investidor en I+D moi superior á media. Isto suxire que maiores niveis de riqueza permiten ou están asociados con maiores investimentos en I+D, posiblemente debido á presenza de sectores e actividades intensivas en coñecemento. Por outra banda, comunidades como Castela e León, Galicia ou a C. Valenciana, aínda por debaixo da media estatal en PIB per cápita, mostran

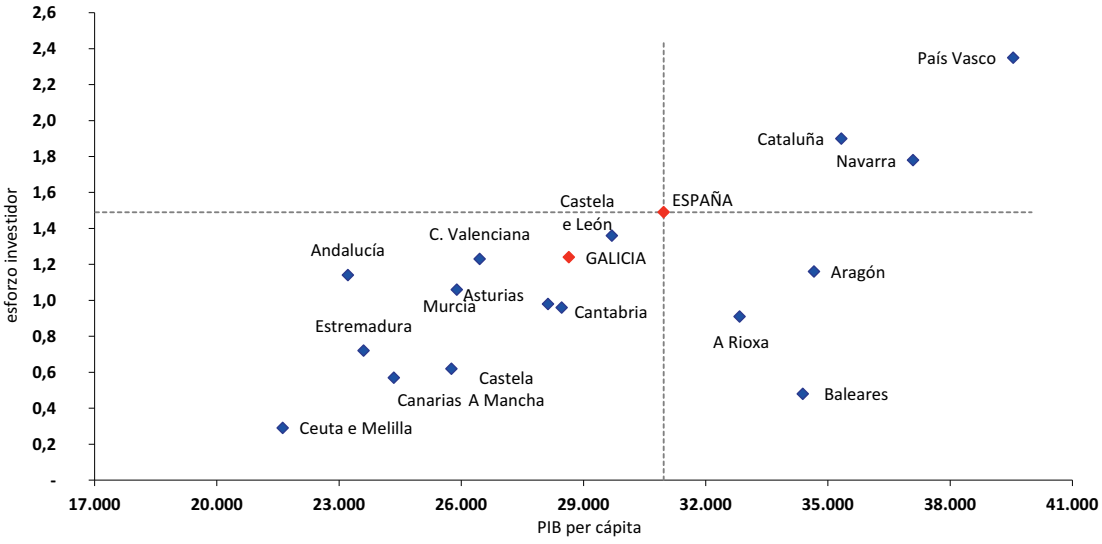
Esforzo investidor en I+D en relación ao PIB (1) 2012-23

(1) porcentaxe de gastos en I+D en relación ao PIB a prezos de mercado;
(2)2022 datos provisionais e 2023 datos avance
Fonte: INE e EUROSTAT

5.2.6.

Esforzo investidor en I+D e PIB per cápita das CC.AA. 2023 (1)

(1) primeira estimación
Fonte: INE

5.2.7.

Gastos internos totais e persoal en I+D nas CC.AA. 2022-23: importancia relativa

	Gastos totais / PIB (1)		Persoal / 1.000 activos (2)		Gasto / Investigador	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	(%)				(en euros)	
Andalucía	1,14	1,03	7,9	7,1	115.277	113.179
Aragón	1,16	1,03	12,4	11,3	110.558	99.531
Asturias	0,98	0,82	10,5	8,2	82.933	90.465
Baleares	0,48	0,44	5,2	4,9	90.540	75.075
Canarias	0,57	0,56	3,9	3,6	101.551	96.588
Cantabria	0,96	0,89	9,1	8,2	94.945	96.367
Castela e León	1,36	1,33	10,5	10,5	122.155	113.238
Castela-A Mancha	0,62	0,63	3,9	4,4	162.175	157.579
Cataluña	1,90	1,87	15,0	15,1	156.287	144.189
C. Valenciana	1,23	1,16	9,7	9,1	110.463	103.784
Estremadura	0,72	0,68	5,3	6,0	100.391	79.257
Galicia	1,24	1,05	11,1	10,0	106.310	94.058
Madrid	2,06	1,92	19,1	17,9	137.233	126.429
Murcia	1,06	1,03	9,6	9,6	91.066	83.610
Navarra	1,78	1,77	18,1	16,6	130.068	125.576
País Vasco	2,35	2,20	22,8	21,6	127.521	120.329
A Rioxa	0,91	0,85	8,9	9,3	103.822	83.505
Ceuta e Melilla	0,29	0,29	3,3	1,7	90.678	99.368
Total	1,49	1,41	11,8	11,2	127.849	119.473

(1) PIB a prezos de mercado, prezos correntes

(2) persoal en equivalencia a xornada completa

Fonte: INE, *Contabilidad regional de España e Estadísticas de actividades de I+D*

5.2.8.

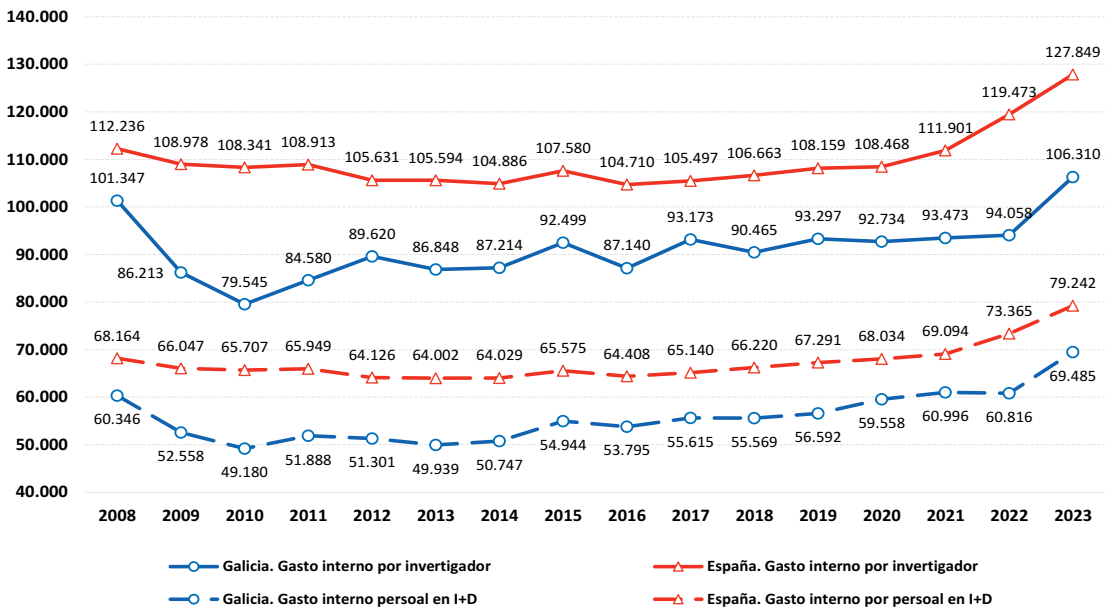
un esforzo investidor superiores ao que cabería esperar polos seus niveis de renda, o que pode indicar unha aposta estratéxica pola I+D como motor de desenvolvemento.

Tendo en conta o incremento do gasto en actividades de I+D en Galicia, crecemento notablemente inferior ao rexistrado no caso das persoas investigadoras en xornada completa (12,2%), os recursos investidos en I+D por investigador ascenden no último ano na Comunidade Autónoma un 13%, aumento superior ao rexistrado no conxunto de España (7%). O **cadro 5.2.8.** amosa que o gasto interno por investigador ascende ata os 106.310 euros en 2023, o que sitúa a Galicia como a sétima Comunidade Autónoma con menor investimento, lonxe da media estatal que ascende a 127.849 euros.

Tal como se mostra no **gráfico 5.2.9.**, o gasto en I+D por persoal en equivalencia a tempo completo (EJC) ascende en 2023 ata os 69.485 euros en Galicia, o que supón o 87,7% do gasto no conxunto de España (79.242 euros).

Tal como se sinalou anteriormente, no que respecta ao gasto en I+D segundo sectores de execución en comparación co resto de Comunidades Autónomas (**cadro 5.2.10.**), en Galicia o 51,9% do dito gasto está realizado polo sector público (administración pública e ensino superior), fronte ao 48,1% do sector privado. No conxunto do Estado o investimento privado representa o 56,7% do gasto total, situándose esta porcentaxe no 76,5% no País Vasco, no 65% en Cataluña e en torno ao 60% en Castela e León, Aragón e Madrid. En ter-

Gasto interno por persoal e por investigador equivalente en xornada completa 2008-23

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.9.

Gasto interno en I+D nas CC.AA. 2023: distribución segundo sector

	Total (1)	Empresas		IPSFL		Administración Pública		Ensinanza superior	
	(en miles de euros)	*(% / total)*		*(% / total)*		*(% / total)*	*(en miles de euros)*	*(% / total)*	
Andalucía	2.285.666	785.073	34,3	4.921	0,2	463.385	20,3	1.032.287	45,2
Aragón	543.624	321.648	59,2	931	0,2	114.882	21,1	106.163	19,5
Asturias	278.980	156.343	56,0	293	0,1	44.830	16,1	77.515	27,8
Baleares	201.008	83.710	41,6	152	0,1	46.566	23,2	70.581	35,1
Canarias	309.304	89.179	28,8	2.808	0,9	101.048	32,7	116.269	37,6
Cantabria	161.454	59.367	36,8	4.370	2,7	26.767	16,6	70.950	43,9
Castela e León	963.634	588.277	61,0	372	0,0	82.285	8,5	292.701	30,4
Castela-A Mancha	332.831	190.075	57,1	565	0,2	51.041	15,3	91.150	27,4
Cataluña	5.364.909	3.450.417	64,3	19.353	0,4	870.131	16,2	1.025.008	19,1
C. Valenciana	1.713.279	797.251	46,5	1.861	0,1	208.205	12,2	705.962	41,2
Estremadura	179.329	46.530	25,9	-	-	50.547	28,2	-	-
Galicia	**962.801**	**460.586**	**47,8**	**3.282**	**0,3**	**127.572**	**13,3**	**371.362**	**38,6**
Madrid	6.039.560	3.465.544	57,4	21.354	0,4	1.533.085	25,4	1.019.577	16,9
Murcia	426.454	206.717	48,5	139	0,0	54.384	12,8	165.213	38,7
Navarra	446.706	300.238	67,2	-	-	41.747	9,3	-	-
País Vasco	2.062.113	1.575.506	76,4	1.531	0,1	154.049	7,5	331.027	16,1
A Rioxa	96.928	39.158	40,4	-	-	21.507	22,2	-	-
Ceuta e Melilla	10.573	-	-	-	-	-	-	-	-
Total (1)	**22.379.154**	**12.615.739**	**56,4**	**62.511**	**0,3**	**3.992.243**	**17,8**	**5.708.661**	**25,5**

(1) inclúe empresas, institucións privadas sen fins de lucro, administración pública e ensinanza superior

Nota: as celdas que son secreto estatístico se indican con valor 0 (-)

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.10.

Persoal empregado nas actividades de I+D nas CC.AA. 2023: distribución segundo sector

	Total (1)		Empresas		IPSFL		Administración Pública		Ensinanza superior	
	Total	Investigadores	Total	Investigadores	Total	Investigadores	Total	Investigadores	Total	Investigadores
Andalucía	32.474	19.828	10.311	4.962	118	31	7.092	3.577	14.952	11.258
Aragón	8.058	4.917	4.191	2.052	29	14	1.402	770	2.436	2.082
Asturias	4.715	3.364	1.938	1.117	8	6	644	263	2.125	1.978
Baleares	3.526	2.220	1.181	378	4	4	670	370	1.671	1.469
Canarias	4.644	3.046	1.447	763	35	14	1.263	624	1.900	1.646
Cantabria	2.527	1.701	864	450	61	55	589	416	1.012	780
Castela e León	11.741	7.889	4.768	2.540	12	9	1.056	542	5.905	4.799
Castela-A Mancha	3.943	2.052	1.787	722	15	4	715	499	1.427	827
Cataluña	60.173	34.327	30.814	15.513	243	124	10.867	5.996	18.249	12.694
C. Valenciana	25.290	15.510	11.259	5.787	33	24	2.949	1.698	11.048	8.002
Estremadura	2.655	1.786	772	372	-	-	648	284	-	-
Galicia	13.856	9.057	6.619	4.221	63	51	1.968	944	5.206	3.840
Madrid	69.886	44.010	34.928	18.611	244	132	14.683	7.746	20.031	17.520
Murcia	7.346	4.683	2.895	1.164	5	5	656	325	3.791	3.189
Navarra	5.921	3.434	3.412	1.483	-	-	484	269	-	-
País Vasco	23.997	16.171	17.016	10.827	19	13	1.802	856	5.160	4.475
A Rioxa	1.413	934	591	273	-	-	259	157	-	-
Ceuta e Melilla	252	117	-	-	-	-	-	-	-	-
Total (1)	282.415	175.044	134.793	71.235	909	498	47.756	25.338	98.957	77.974

(1) inclúe empresas, institucións privadas sen fins de lucro, administración pública e ensinanza superior

Nota: as celdas que son secreto estatístico se indican con valor 0 (-)

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.11.

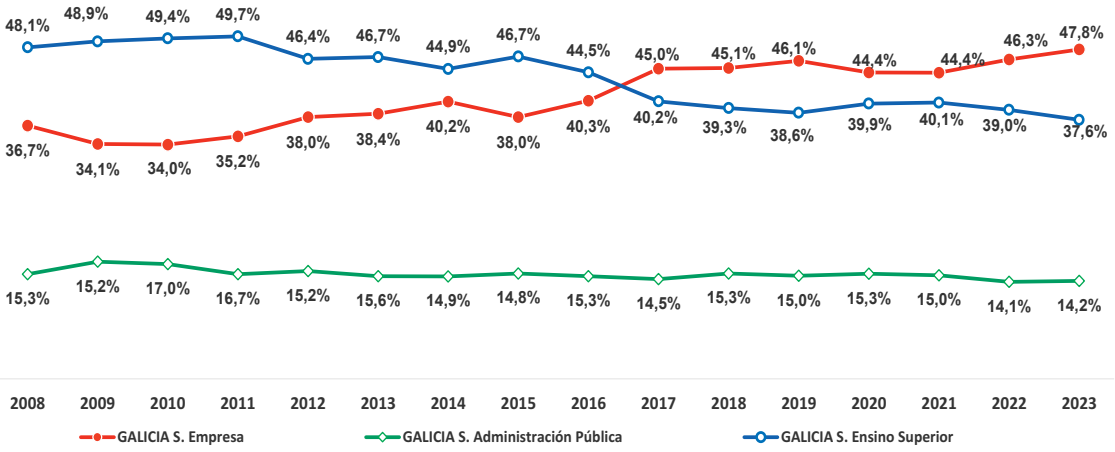
mos absolutos o gasto empresarial ascende e Galicia a 461 millóns de euros, o que supón o 3,6% do total estatal (o Plan Estratéxico de Galicia reflicte que o fito a acadar en 2025 ascende a 4,3% e a meta para 2030 o 4,7%).

• Persoal de investigación e desenvolvemento

O persoal empregado en actividades de investigación e desenvolvemento (I+D) é un dos indicadores clave para avaliar o esforzo investidor e a capacidade innovadora dunha economía. A súa medición realízase a través da equivalencia a xornada completa, que suma tanto ao persoal a tempo completo como á conversión a tempo completo do persoal a tempo parcial. A Estatística sobre Actividades de I+D do Instituto Nacional de Estatística (INE) (**cadro 5.2.4.**) revela un aumento significativo no número de efectivos dedicados a I+D en Galicia, cun incremento do 12,2% en 2023, superior ao crecemento do 7,2% rexistrado a nivel nacional.

Como se observa no **cadro 5.2.11.**, no ano 2023, último dato dispoñible, Galicia contaba con 13.856 empregados nestas actividades, o que implica que se rexistran 11,1 persoas en equivalencia a xornada completa por cada mil activos, sete décimas por debaixo da media española que é de 11,8 persoas por cada mil activos. O citado incremento do número de persoas empregadas en EJC nas actividades de I+D en Galicia prodúcese en tres dos catro grupos de actividades analizados, máis con maior intensidade en termos absolutos, no ámbito empresarial e no ensino superior, e en menor medida, na administración pública e cunha leve caída nas IPSFL. En concreto, o ámbito das empresas experimenta unha medra interanual do 15,7% (898 persoas) e o ensino superior o 8,1% (389 persoas máis), sendo este incre-

Persoal empregado en actividades de I+D en equivalencia a xornada completa 2008-23. Distribución porcentual segundo sectores

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

■ 5.2.12.

mento do 13,3% na administración pública (231 persoas). Tal como se mostra no **gráfico 5.2.12.**, o sector privado concentra no último ano o 48,2% do persoal empregado en actividades de I+D (46,3% en 2022) fronte ao 37,6% no ensino superior (39% en 2022), manténdose estable o peso do emprego no ámbito da administración pública no 14,2% do total.

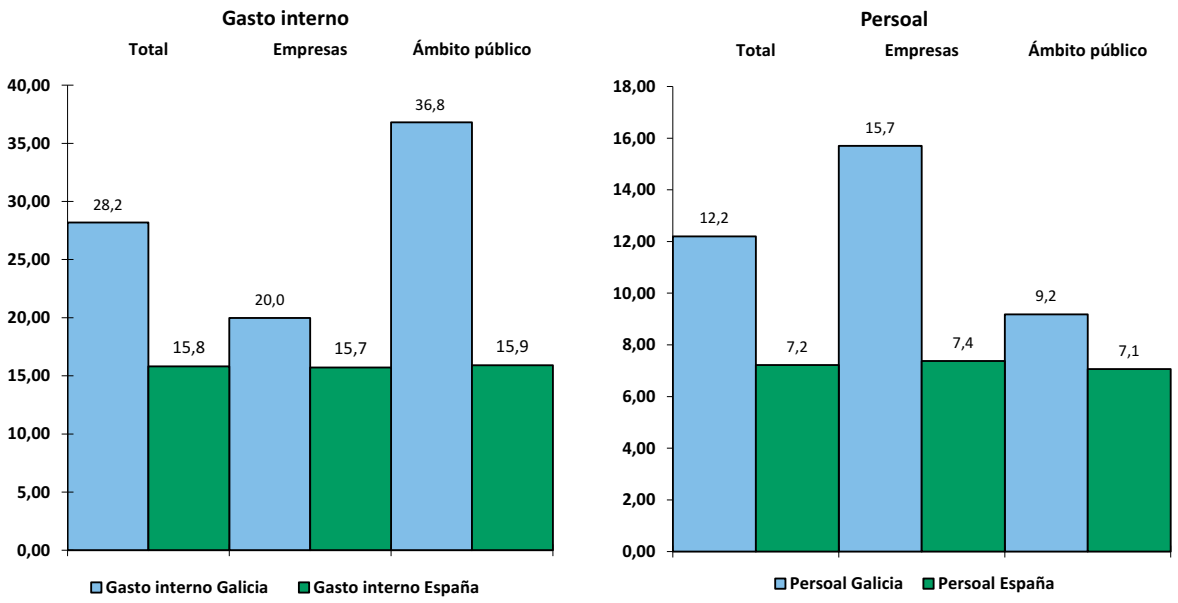
En relación ao persoal investigador, tras unha medra interanual do 13,4%, Galicia conta no ano 2022 con 9.057 investigadores, o que supón o 5,2% do total estatal. O persoal investigador distribúese por sectores de xeito que o 46,6% das persoas investigadoras a xornada a completa en Galicia está no sector empresarial o 42,4% no ensino superior, e un 10,4% na administración pública.

Comparado co total estatal, a importancia relativa da ocupación de investigadores e investigadoras no sector empresarial galego é case seis puntos superior á media española (40,7%), situándose Galicia como a segunda C.A. co peso máis elevado, lonxe so 67% rexistrado no País Vasco. Asemade, no conxunto do Estado o peso relativo do persoal investigador no ensino superior é de 44,5%, sendo a súa importancia relativa do 14,5% no caso da ocupación na administración pública.

• Indicadores de alta tecnoloxía

Os indicadores de alta tecnoloxía constitúen unha ferramenta clave para avaliar tanto os resultados e o impacto das actividades de investigación e desenvolvemento (I+D) como a competitividade e a internacionalización dunha economía. Este sector abrangue aquelas áreas e produtos que, debido á súa complexidade e innovación, demandan un esforzo constante en I+D e unha base tecnolóxica sólida. Segundo a Estatística sobre Actividades de I+D do Instituto Nacional de Estatística (INE), a alta tecnoloxía divídese en tres grandes categorías: o sector manufactureiro de tecnoloxía alta, que inclúe actividades como a farmacia, a fabricación de produtos informá-

Gasto interno e persoal en actividades de I+D en Galicia e España 2022-23: taxas de crecemento

Fonte: INE, *Estadística sobre actividades de I+D*

5.2.13.

ticos, electrónicos e ópticos, a construción aeronáutica e espacial e a súa maquinaria; o sector manufactureiro de media-alta tecnoloxía, que comprende actividades como a fabricación de produtos químicos, material militar, equipo eléctrico, vehículos de motor, material de transporte non naval e outros produtos técnicos especializados; e, por último, o sector de servizos de tecnoloxía alta.

Para medir a competitividade a nivel internacional dun determinado territorio, pódense utilizar os datos da evolución do comercio exterior de produtos de alta tecnoloxía. Así, resulta esencial analizar o grao de internacionalización das empresas deste sector, xa que un maior nivel de exportación e penetración nos mercados internacionais non só reflicte a capacidade tecnolóxica e innovadora das empresas, senón tamén a súa capacidade para competir nunha economía global cada vez máis interconectada. Tal como se observa no **cadro 5.2.14.**, en 2024 rexístrase un descenso exportacións e un notable incremento das importacións destes produtos, o que repercute nun aumento da actividade comercial dos produtos de alta tecnoloxía ata os 1.132 millóns de euros, o que representa unha taxa de variación interanual do 10,3%.

O valor total das exportacións galegas destes produtos a terceiros países diminúe novamente en 2024, acadando os 577,4 millóns de euros, o que supón unha caída interanual do 9,5%, en tanto que as importacións aumentan un 43% para situarse nos 554,9 millóns de euros. O **gráfico 5.2.15.** reflicte un intenso descenso das vendas de produtos de alta tecnoloxía a terceiros países, que acadaron o seu punto máximo no ano 2022. Pola súa banda, o valor total das importacións que valor total das importacións, que experimentaron un crecemento continuado desde 2009, acadan o seu máximo no ano 2024.

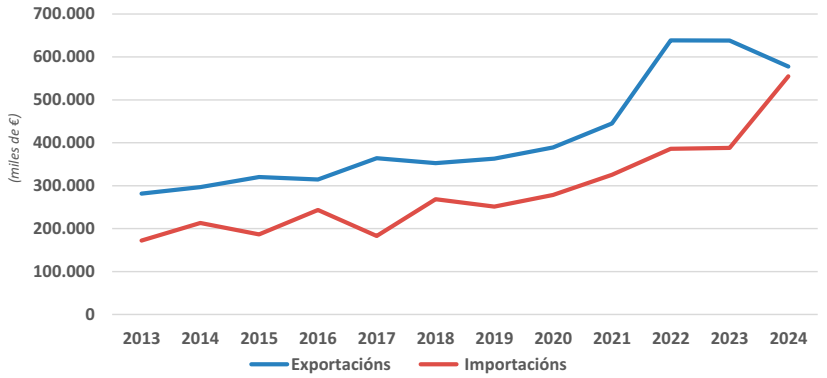
Comercio exterior de produtos de alta tecnoloxía 2023-24 (1)

	Exportacións				Importacións			
	2023	2024		24/23	2023	2024		24/23
	(en miles de euros)		*(%)*	*(%)*	*(en miles de euros)*		*(%)*	*(%)*
Total	**638.357**	**577.428**	**100**	**-9,5**	**388.060**	**554.874**	**100**	**43,0**
Construción aeronáutica e espacial	36.995	2.532	0,4	-93,2	7.094	52.211	9,4	636,0
Maquinaria de oficina e equipo informático	31.985	40.396	7,0	26,3	23.486	27.666	5,0	17,8
Mat.electrónico: equipos de radio, tv e telecom.	86.502	148.660	25,7	71,9	137.617	205.410	37,0	49,3
Produtos farmaceúticos	85.181	120.330	20,8	41,3	22.480	28.923	5,2	28,7
Instrumentos científicos	20.124	28.791	5,0	43,1	106.952	138.640	25,0	29,6
Maquinaria e material eléctrico	24.442	15.614	2,7	-36,1	17.505	36.291	6,5	107,3
Produtos químicos	343.906	211.541	36,6	-38,5	46.844	37.778	6,8	-19,4
Maquinaria e equipo mecánico	5.742	6.570	1,1	14,4	21.157	23.153	4,2	9,4
Armas e municións	3.481	2.993	0,5	-14,0	4.924	4.802	0,9	-2,5

(1) datos 2024 son provisionais
Fonte: IGE, *Alta tecnoloxía*

5.2.14.

Comercio exterior de produtos de alta tecnoloxía 2013-24 (1)

(1) datos 2024 son provisionais
Fonte: IGE, *Alta tecnoloxía*

5.2.15.

En relación coas exportacións, a desagregación por sectores permite destacar a relevancia do subsector de produtos químicos, que, a pesar de experimentar unha caída interanual do 38,5%, continúa representando o 36,6% do valor total das exportacións galegas de produtos de alta tecnoloxía, cun volume de 211 millóns de euros. Tamén salientan os sectores de material electrónico, incluíndo equipos de radio, televisión e telecomunicacións, e o de produtos farmacéuticos, que, tras incrementos do 72% e do 41,3% respectivamente, concentran o 25,7% e o 20,8% do total exportado. No referente ás importacións, o material electrónico representa a principal categoría, cunha cota do 37% sobre o total das compras exteriores deste tipo de produtos, mentres que os instrumentos científicos acadan o 25% do total.

O saldo da balanza comercial é positivo dende o ano 2011, reducíndose drastica-

Orzamento das funcións de I+D+i e da Sociedade da Información e do Coñecemento para os exercicios 2024 e 2025: distribución Consellería e programa

Exercicio 2025

	Total		Plan Galego de I+D+i	Investigación universitaria	Investigación sanitaria	Fomento da Sociedade da información e do coñecemento
		(% / total)		*(en miles de euros)*		
Total	**495.685,3**		**214.075,0**	**106.363,1**	**23.298,1**	**151.949,1**
Axencia Galega de Innovación	119.877,0	24,2	119.877,0	-	-	-
Cons. Economía e Industria	17.863,0	3,6	17.863,0			
Instituto Galego de Promoción Económica	46.786,9	9,4	46.786,9			
Axencia Galega de Calidade Alimentaria	23.381,6	4,7	23.381,6	-	-	-
Consellería do Mar	6.165,5	1,2	6.165,5	-	-	-
Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia	1,0	0,0	1,0	-	-	-
Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e FP	106.363,1	21,5	-	106.363,1	-	-
Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde	3.931,7	0,8	-	-	3.931,7	-
Servicio Galego de Saúde	19.366,4	3,9	-	-	19.366,4	-
Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia	151.949,1	30,7	-	-	-	151.949,1

2024

	Total		Plan Galego de I+D+i	Investigación universitaria	Investigación sanitaria	Fomento da Sociedade da información e do coñecemento
		(% / total)		*(en miles de euros)*		
Total	**482.281,6**		**199.766,5**	**104.118,0**	**26.329,1**	**152.068,0**
Axencia Galega de Innovación	169.315,8	35,1	169.315,8	-	-	-
Axencia Galega de Calidade Alimentaria	23.474,3	4,9	23.474,3	-	-	-
Consellería do Mar	6.969,7	1,4	6.969,7	-	-	-
Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia	6,7	0,0	6,7	-	-	-
Consellería de Cultura, Educación, FP e Universidades	104.118,0	21,6	-	104.118,0	-	-
Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde	3.994,5	0,8	-	-	3.994,5	-
Servicio Galego de Saúde	22.334,6	4,6	-	-	22.334,6	-
Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia	152.068,0	31,5	-	-	-	152.068,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública, *Orzamentos*

5.2.16.

mente no último ano ata os 22,5 millóns de euros fronte aos 250,3 millóns de 2023. No último ano os sectores que presentan un saldo comercial positivo máis elevado seguen sendo os de produtos químicos, cun saldo positivo de 174 millóns de euros, e o sector de produtos farmacéuticos, con 91,4 millóns. Por contra, o sector co saldo comercial negativo máis elevado corresponde no último ano ao sector de instrumentos científicos, cun déficit de 110 millóns de euros, superando ao sector de material electrónico: equipos de radio, TV e telecomunicacións, con 56,7 millóns de euros.

- **Orzamento**

Os orzamentos da Xunta de Galicia presentan un descenso dos recursos destinados ao investimento para investigación, desenvolvemento e innovación (56), dentro do grupo de función 5 (Produción de bens públicos de carácter económico). No exercicio 2024 o investimento previsto ascendía aos 319 millóns de

Proxectos aprobados polo CDTI nas CC.AA. 2023-24

	2024			2023		
	Proxectos	Achega CDTI	Orzamento total	Proxectos	Achega CDTI	Orzamento total
		(en miles de euros)			*(en miles de euros)*	
Galicia	**75**	**38.686**	**51.253**	**66**	**26.557**	**35.012**
A Coruña	2	1.742,6	3.452,4	20	7.235,3	10.299,6
Lugo	42	20.111,9	24.965,9	3	1.257,4	1.575,6
Ourense	2	1.404,7	1.869,1	6	3.006,2	3.727,7
Pontevedra	29	15.426,5	20.965,2	37	15.057,9	19.408,8
Total España	**1.299**	**706.437,8**	**955.196,7**	**1.545**	**848.472,2**	**1.165.152,4**

Fonte: Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial

■ 5.2.17.

euros, descendendo ata os 313 millóns nos presupostos definitivos para o 2025.

O programa cunha maior dotación de recursos corresponde ao Plan Galego en I+D+i, ao que se destina 214 millóns de euros (199,8 millóns en 2024), dos que a Axencia Galega de Innovación (GAIN) xestiona 120 millóns de euros, fronte aos 47 millóns xestionados polo IGAPE, e os 23,4 millóns de euros da Axencia Galega de Calidade Alimentaria. O Plan de investigación universitaria xestionado pola Consellería de Cultura, Educación, Universidade e Formación Profesional, incrementa o seu orzamento ata os 106,4 millóns de euros (104,1 millóns no exercicio 2024), en tanto que o Plan de investigación sanitaria reduce o seu crédito orzamentario respecto ao ano anterior ata os 23,3 millóns (no exercicio 2024 destinaranse 26,3 millóns de euros).

Xunto aos sinalados programas hai que considerar a función de fomento da sociedade da información e do coñecemento (función 57), que a través da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA), concentra no exercicio 2025 un total de 152 millóns de euros (contía semellante á incluída no orzamento anterior)

A actividade do Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI), axencia xestora de recursos crediticios destinados ao financiamento de proxectos de desenvolvemento tecnolóxico e innovación entre empresas españolas, rexistra un aumento no ano 2024 tanto no número de proxectos empresariais aprobados como no orzamento comprometido. Dunha banda, o número de proxectos de I+D aprobados en Galicia aumenta a 75, nove máis que no ano anterior, e os fondos comprometidos acadan os 38,7 millóns de euros fronte aos 26,5 millóns do ano anterior. O investimento total destes proxectos aprobados en Galicia ascende ata os 51,1 millóns de euros, o que significa un 46,4% máis que no ano anterior (16,2 millóns máis).

A nivel estatal, como se desprende dos datos recollidos no **cadro 5.2.17.**, rexístrase unha caída no número de proxectos (-15,9%), descendendo nun 18 o orzamento total dos proxectos de media no conxunto do Estado.

Atendendo á distribución segundo provincias, Lugo é a única provincia onde aumenta o numero de proxectos aprobados e ademais a que presenta o maior número de proxectos aprobados e do financiamento total. En concreto, Lugo acolle o 56% dos proxectos e o 52% das achegas do CDTI en Galicia. En 2024 en Lugo aprobáronse un total de 42 proxec-

Proxectos aprobados polo CDTI nas CC.AA. 2023-24: distribución segundo áreas sectoriais

	2024			2023		
	Proxectos	Orzamento total	Achega CDTI	Proxectos	Orzamento total	Achega CDTI
		(miles de euros)			*(miles de euros)*	
Sectores industriais	24	19.295,2	13.491,9	19	9.211,1	6.962,8
Tecnoloxía da información e comunicacións	23	12.208,8	10.283,4	18	9.225,3	6.599,1
Aeroespacial	4	4.229,0	2.733,9	5	3.290,0	2.287,7
Farmacéutico	3	2.355,7	1.793,1	-	-	-
Alimentación, agricultura e pesca	9	7.239,5	6.109,4	14	8.433,6	6.938,6
Saúde	2	1.194,6	896,0	1	430,8	325,0
Seguridade e defensa	2	1.249,8	705,3	2	1.151,9	790,4
Enerxía	2	725,6	648,2	1	386,9	215,5
Medioambiente e ecoinnovación	4	1.233,9	963,0	2	1.161,4	962,3
Transporte e infraestructuras	1	315,3	157,7	-	-	-
Construción, ordenación do territorio e patrimonio cultural	1	1.205,1	903,8	2	1.068,8	908,5
Biotecnoloxía	0	-	-	2	652,0	566,8
Total	**75**	**51.252,6**	**38.685,7**	**66**	**35.011,8**	**26.556,7**

Fonte: Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial

5.2.18.

tos, ascendendo o orzamento total ata os 25 millóns de euros, o 48,7% do total galego (as achegas do CDTI sitúanse en 20,1 millóns). A provincia de Pontevedra concentra o 38,7% dos proxectos aprobados e a achega do CDTI representa o 40% do total de Galicia (29 proxectos e 15,4 millóns de euros).

No concernente á distribución segundo áreas sectoriais, **cadro 5.2.18.**, o maior número de proxectos aprobados rexístrase nos sectores industriais e no sector das tecnoloxías da información e comunicacións (TIC), con 24 e 23 proxectos, respectivamente; seguido dos sectores da alimentación, agricultura e pesca, con 9 proxectos. No que atinxe á aportación do CDTI ao orzamento total, esta ascendeu a 13,5 millóns de euros no caso dos sectores industriais, por diante das TIC, con 10,3 millóns de euros, e o sector da alimentación, agricultura e pesca, con 6,1 millóns.

As axudas máis numerosas, tanto polo seu número de operacións como polo orzamento dedicado, corresponden novamente ao conxunto de actividades de investigación e desenvolvemento, con 26 operacións e un orzamento aprobado de 15,7 millóns de euros, sendo a achega do CDTI de 12,9 millóns.

- **Propiedade industrial**

A protección dos resultados derivados da actividade investigadora e innovadora materialízase, entre outras vías, no rexistro de títulos de propiedade industrial, sendo as patentes un dos indicadores máis representativos do grao de aproveitamento e transferencia do coñecemento xerado. Neste contexto, o número de solicitudes de invención nos rexistros de propiedade industrial - patentes vía estatal e modelos de utilidade- descendeu lixeiramente ata as 144, nove menos que no ano anterior, reducíndose tamén o peso relativo de Galicia no total estatal ata o 3,6%, tres décimas menos que no ano anterior (**cadro 5.2.19.**).

O sinalado descenso ven motivado pola caída do número de modelos de utilidade, que con-

Estatísticas da propiedade industrial nas CC.AA. 2024

	Solicitudes de patentes	Modelos de utilidade	Deseño industrial	Marcas	Nomes comerciais
Andalucía	171	353	1.531	7.308	2.562
Aragón	23	84	145	1.162	301
Asturias	18	46	68	691	281
Baleares	7	55	593	1.452	551
Canarias	17	77	1.851	2.341	991
Cantabria	24	28	78	491	160
Castela-A Mancha	24	87	581	1.372	454
Castela e León	33	120	347	1.628	700
Cataluña	165	417	2.211	8.659	2.434
C. Valenciana	182	393	2.284	5.433	1.611
Estremadura	10	35	83	713	238
Galicia	60	84	331	2.284	785
Madrid	295	391	2.631	11.686	3.226
Murcia	43	95	701	1.458	302
Navarra	28	49	102	593	157
País Vasco	45	127	263	1.829	535
A Rioxa	10	25	83	451	73
Ceuta e Melilla	-	2	17	60	18
Non consta e estranxeiros	141	236	65	1.652	70
Total	1.296	2.704	13.965	51.263	15.449

Fonte: Oficina Española de Patentes y Marcas

5.2.19.

trasta coa medra experimentada no caso das patentes. Ao longo do ano 2024 rexistráronse en Galicia un total de 60 solicitudes de patentes, 8 máis que no ano anterior, e 84 modelos de utilidade, 17 menos que no ano precedente, o que sitúa a Galicia como a quinta Comunidade Autónoma con maior número de solicitudes de patentes e a novena con maior número de solicitudes de modelos de utilidade. En relación ao total estatal, Galicia acolle o 4,6% das solicitudes de patentes rexistradas e o 3,1% dos modelos de utilidade.

Ao mesmo tempo, rexístrase un aumento do número de solicitudes de nomes comerciais, marcas e deseños industriais. No último ano rexistráronse un total de 2.284 solicitudes de marcas (141 máis que no ano anterior); 785 nomes comerciais (2 máis que no ano anterior), e 331 solicitudes de deseño industrial, o que supón 260 máis que en 2023.

Sociedade do coñecemento

O orzamento das funcións de I+D+i e da Sociedade da Información e do Coñecemento mantén o seu crecemento, acadando no exercicio 2025 un total de 495,7 millóns de euros, o que representa incremento do 2,8% respecto ao destinado no ano anterior (482,3 millóns de euros). O antedito cadro 5.2.16. reflicte que o 43,2% deses recursos, 214,1 millóns de euros, diríxense ao financiamento do Plan Galego de I+D+i, case dous puntos porcentuais máis que o consignado no orzamento no exercicio anterior (41,4%; 199,8 millóns de euros), superando aos programas

Alumnado matriculado en ciencias experimentais nas universidades galegas e españolas 2019-24

	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2022-23	23-24/22-23
UDC						
Enxeñerías e arquitectura	4.282	4.274	4.210	4.284	4.449	165
Ciencias experimentais	701	726	760	751	799	48
USC						
Enxeñerías e arquitectura	1.272	1.321	1.386	1.485	1.521	36
Ciencias experimentais	2.287	2.347	2.373	2.430	2.489	59
Uvigo						
Enxeñerías e arquitectura	4.667	4.610	4.526	4.615	4.277	-338
Ciencias experimentais	1.175	1.212	1.195	1.197	1.150	-47
Galicia						
Enxeñerías e arquitectura	**10.221**	**10.205**	**10.122**	**10.384**	**10.247**	**-137**
Ciencias experimentais	**4.163**	**4.285**	**4.328**	**4.378**	**4.438**	**60**
Galicia / España *(%)*						
Enxeñerías e arquitectura	5,0	4,9	4,8	4,9	4,6	
Ciencias experimentais	5,2	5,2	5,4	5,5	5,5	

Fonte: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, *Estadísticas universitarias*

5.2.20.

de gasto para o Fomento da sociedade da información e do coñecemento, cun orzamento de 151,9 millóns de euros (o 30,6% do total) e da investigación universitaria, con 106,4 millóns (21,5%).

Alén dos recursos públicos destinados ao impulso da sociedade do coñecemento, un indicador clave da relevancia e das perspectivas profesionais do sector constitúeo o volume de alumnado matriculado en titulacións de ciencias experimentais e técnicas nas universidades galegas. Neste senso, **cadro 5.2.20.**, salienta que no curso 2023-2024 redúcese lixeiramente o alumnado matriculado no sistema universitario galego en enxeñería e arquitectura, que acada as 10.247 persoas, un 1,3% menos que no ano anterior (137 alumnos e alumnas menos), situándose en 4.438 no caso das ciencias experimentais, 60 persoas máis que no curso anterior (1,4%). Comparado co total estatal, o peso relativo do alumnado galego sitúase no 4,6% e 5,5%, respectivamente.

Os datos proporcionados polo Osimga (Observatorio da Sociedade da Información e a Modernización de Galicia) permiten analizar a situación actual e evolución da sociedade da información en Galicia. O Osimga foi creado por Decreto 21/2010 do 4 de febreiro de 2010 e modificado polo Decreto 57/2013 do 11 de abril; este Observatorio agrupa os distintos parámetros en indicadores da demanda (poboación e empresas), referentes ao nivel de equipamento e utilización de produtos e servizos TIC, e indicadores de oferta (sector TIC e administración electrónica), que fan referencia ao sector empresarial das TIC e á oferta de servizos públicos relacionados coa administración electrónica e a modernización administrativa.

En primeiro lugar, no que respecta aos indica-

Indicadores da sociedade de innovación de Galicia. Indicadores de demanda

Poboación		2023	2022
Fogares con internet contratado	(% sobre o total de fogares onde reside unha persoa de 16-74 anos)	94,3	92,7
Fogares con acceso a internet e velocidade máx. de descarga de 100 Mb/seg ou sup.		44,8	45,4
Persoas que utilizaron o ordenador nos últimos tres meses	(% sobre o total de persoas de 16-74 anos)	92,8	96,7
Persoas que utilizaron internet nos últimos tres meses	(% sobre o total de persoas de 16-74 anos)	91,5	89,3
Persoas que adquiriron algún ben ou servizo a través de internet nos últimos tres meses	(% sobre o total de persoas de 16-74 anos que utilizaron internet)	63,9	60,7

Empresas (10 ou máis empregados) con actividade en Galicia		2024	2023
Empresas que dispoñen de conexión a internet	(% sobre o total de empresas)	98,2	98,2
Empresas que utilizan tecnoloxías de Intelixencia Artificial	(% sobre o total de empresas)	13,1	11,1
Empresas con acceso a internet e velocidade máx. de descarga de 100 Mb/seg ou sup.	(% sobre o total de empresas)	84,4	81,8
Empresas que teñen páxina web	(% sobre o total de empresas con conexión a internet)	79,5	75,7
Empresas que compraron a través de internet (último ano)	(% sobre o total de empresas)	36,5	34,5
Empresas que venderon a través de internet (último ano)		26,5	28,4

Empresas (menos de 10 empregados) con actividade en Galicia		2024	2023
Empresas con acceso internet contratado	(% sobre o total de empresas)	80,9	84,9
Empresas con acceso a internet e velocidade máx. de descarga de 100 Mb/seg ou sup.	(% sobre o total de empresas con conexión a internet)	69,3	58,9
Empresas que teñen páxina web		31,2	23,7
Empresas que compraron a través de internet (último ano)	(% sobre o total de empresas)	18,3	20,0
Empresas que venderon a través de internet (último ano)	(% sobre o total de empresas)	12,5	11,8

Fonte: Xunta de Galicia. *Observatorio da Sociedade da información e a Modernización de Galicia (OSIMGA)*

5.2.21.

dores da demanda da poboación entre 16 e 74 anos, o último informe reflicte que en 2023 (último dato dispoñible), continúa a mellora do acceso a internet tendo en conta que o 94,3% dos fogares con internet teñen conexión a través de banda larga (92,7% no ano anterior), mentres que tamén se incrementa a porcentaxe de persoas de 16 a 74 anos que utilizaron internet e as que adquiriron algún ben ou servizo a través da rede nos últimos tres meses, que foi do 91,5% e do 63,9% respectivamente.

Os indicadores de demanda correspondentes ás empresas están actualizados ao ano 2024, e o seu valor ven directamente determinado polo tamaño da empresa. Neste senso, dunha banda, case a totalidade das empresas de dez ou máis empregados con actividade en Galicia dispón de acceso a internet contratado (98,2%), situándose esta porcentaxe no 80,9% no caso das empresas de menos de dez empregados. Aumentando a porcentaxe de empresas tanto de 10 ou máis empregados como de menos que utilizan tecnoloxías de IA acadando o 13,1% (11,1% no ano 2023) e o 5,3% (2,2% no ano anterior) respectivamente.

En relación coa actividade comercial, o **cadro 5.2.21.** reflicte unha evolución diverxente segundo o tamaño das empresas. No caso das empresas con 10 ou máis empregados, obsérvase un incremento na proporción das que realizan compras a través de internet, que acada o 36,5% (34,5% no ano 2023), ao tempo que se rexistra unha diminución na porcentaxe das que efectúan vendas por este medio, situándose no 26,5% (28,4% en 2023). Pola contra, entre as empresas con menos de 10 empregados, redúcese a porcentaxe das que compran en liña, pasando do 20% ao 18,3%, mentres que aumenta lixeiramente o peso das que venden por internet, alcanzando o 12,5% fronte ao 11,8% do ano anterior.

A evolución do sector TIC en Galicia continúa

Indicadores da sociedade de innovación de Galicia. Indicadores de oferta

Sector TIC		2022	2021
Empresas do sector	*(número de empresas)*	3.140	3.020
Achega do sector ao PIB galego	*(% sobre o PIB galego)*	2,5	2,5
		2023	**2022**
Persoal empregado no sector TIC	*(número de persoas)*	22.932	21.803
Taxa de emprego respecto total de persoas ocupadas	*(% sobre total de ocupación)*	2,2	2,1
Volume de negocios	*(millóns de euros)*	3.714	3.697
		2024	**2023**
Empresas do sector TIC que realizaron actividades de I+D+i	*(% sobre o total de empresas TIC)*	29,4	32,9
Empresas TIC con máis de 10 empregados que venderon a través de internet (último ano)	*(% sobre o total de empresas TIC)*	28,8	30,1
Empresas do sector TIC que empregan software libre igual ou superior ao privativo	*(% sobre o total de empresas TIC)*	29,9	29,6
Administración electrónica		**2023**	**2022**
Persoas que interactúan coas administracións públicas por motivos persoais	*(% sobre o total de persoas de 16-74)*	71,8	71,8
Persoas con sistema de rexistro electrónico	*(nº persoas con entrada no rexistro)*	786.902	752.943
Número de procedementos dispoñibles para a tramitación electrónica completa en liña	*(nº de procedementos)*	2.130	1.969
		2023	**2020**
Empresas de 10 ou máis empergados que interactúan coas Adm. Públicas (1)		94,8	97,6
(i) para obter información	*(% sobre o total de empresas con conexión a internet)*	94,5	89,8
(i) para obter formularios		93,4	91,2
(i) para devolver impresos cumprimentados		90,8	85,4
Empresas de 10 ou menos empergados que interactúan coas Adm. Públicas		71,3	73,9
(i) para obter información	*(% sobre o total de empresas con conexión a internet)*	84,5	63,7
(i) para obter formularios		79,6	63,9
(i) para devolver impresos cumprimentados		74,4	55,8
		2023	**2022**
Procedementos que se poden iniciar telemáticamente para a cidadanía	*(% sobre total de prodedementos que proporciona a Xunta)*	68,3	68,3
Procedementos que se poden iniciar telemáticamente para as empresas		40	39,4
Axudas iniciadas telemáticamente	*(% sobre o total de axudas da Xunta)*	99,5	100,0
		2023	**2021**
Concellos que dispoñen de rexistro electrónico (2)	*(% total concellos con sede electrónica)*	98,5	99,6
Concellos que dispoñen de sede electrónica (2)	*(% total concellos con sitio web)*	99,0	97,3
Concellos que dispoñen de pago electrónico (2)	*(% total concellos con sede electrónica)*	24,5	19,4

(1) Últimos datos dispoñibles

(2) Os datos relativos á Administración Local teñen periodicidade bienal.

Fonte: Xunta de Galicia. *Observatorio da Sociedade da información e a Modernización de Galicia (OSIMGA)*

5.2.22.

a mostrar sinais de consolidación e crecemento. Segundo os datos recollidos no **cadro 5.2.22.**, en 2022 o número de empresas pertencentes ao sector acadou as 3.140, o que representa un incremento do 4% respecto ao ano anterior. Con todo, a súa achega ao PIB galego mantívose estable no 2,5%, igual que no exercicio precedente.

Este incremento empresarial acompáñase tamén dunha mellora nos principais indicadores de actividade no ano 2023, cun aumento do 5,2% no número de persoas empregadas, que chega ás 22.932, e cun lixeiro crecemento do 0,5% no volume de negocio, que acada os 3.714 millóns de euros.

En paralelo, os datos sobre a interacción dixital da cidadanía coa Administración pública revelan unha tendencia de estabilización: en

2023, arredor do 72% da poboación entre os 16 e os 74 anos realizou trámites administrativos por internet por motivos persoais. No caso do tecido empresarial, a dixitalización está máis estendida entre as empresas de maior tamaño: máis do 90% das que contan con dez ou máis persoas empregadas e teñen acceso a internet interactúan coas Administracións Públicas por medios electrónicos. ❑